

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Cob/24/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8321201970
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Zol'áková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8321201970.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Zol'ákovvej a členov senátu JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Andreja Radomského, v spore žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava - Staré Mesto, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Kováč, s. r. o., IČO: 36 857 033, so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava - Staré Mesto, proti žalovaným: 1. DMD Consulting, s. r. o., IČO: 47 425 253, so sídlom Třebíčska 1840/14, 066 01 Humenné, 2. W. C. K. G., L. XX.XX.XXXX, J. B. XXXX/X, XXX XX Y., obom právne zastúpeným JUDr. Dušanom Remetom, advokátom, IČO: 42 039 720, so sídlom Masarykova 2, 080 01 Prešov, o zaplatenie 2.029,29 eur s príslušenstvom a o vzájomnej žalobe žalovaného v 1. rade o zaplatenie 2.031,67 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č. k. 17Cb/41/2021-128 z 18. januára 2022 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie.

Sporovým stranám nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom uložil žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 2.029,29 eur spolu so zmluvnou pokutou vo výške 0,1 % denne zo sumy 126,27 eur od 30. apríla 2016 do 9. mája 2016, zo sumy 126,27 eur od 30. septembra 2016 do 3. októbra 2016, zo sumy 126,27 eur od 30. októbra 2016 do 18. novembra 2016, zo sumy 126,27 eur od 30. novembra 2016 do 27. decembra 2016, zo sumy 126,27 eur od 30. decembra 2016 do 27. januára 2017, zo sumy 126,27 eur od 30. januára 2017 do 1. marca 2017, zo sumy 126,27 eur od 1. marca 2017 do 17. marca 2017, zo sumy 126,27 eur od 30. marca 2017 do 27. apríla 2017, zo sumy 126,27 eur od 30. apríla 2017 do 20. novembra 2017, zo sumy 126,27 eur od 30. mája 2017 do 20. novembra 2017, zo sumy 126,27 eur od 30. júna 2017 do 20. novembra 2017, zo sumy 505,08 eur od 20. júla 2017 do 20. novembra 2017, zo sumy 126,27 eur od 20. júla 2017 do 18. decembra 2017, zo sumy 126,27 eur od 20. júla 2017 do 25. januára 2018, zo sumy 50,- eur od 20. júla 2017 do 28. mája 2018, zo sumy 50,- eur od 20. júla 2017 do 26. júna 2018, zo sumy 40,- eur od 20. júla 2017 do 27. septembra 2018, zo sumy 50,- eur od 20. júla 2017 do 26. októbra 2018, zo sumy 50,- eur od 20. júla 2017 do 22. novembra 2018, zo sumy 80,- eur od 20. júla 2017 do 27. decembra 2018, zo sumy 50,- eur od 20. júla 2017 do 25. januára 2019, zo sumy 50,- eur od 20. júla 2017 do 1. marca 2019, zo sumy 50,- eur od 20. júla 2017 do 26. marca 2019, zo sumy 50,- eur od 20. júla 2017 do 26. apríla 2019, zo sumy 10,- eur od 20. júla 2017 do 28. júna 2019, zo sumy 50,- eur od 20. júla 2017 do 29. júla 2019, zo sumy 50,- eur od 20. júla 2017 do 28. augusta 2019, zo sumy 50,- eur od 20. júla 2017 do 27. septembra 2019, zo sumy 30,- eur od 20. júla 2017 do 29. októbra 2019, zo sumy 40,- eur od 20. júla 2017 do 26. novembra 2019, zo sumy 50,- eur od 20. júla 2017 do 23. decembra 2019, zo sumy 20,- eur od 20. júla 2017 do 24. januára 2020, zo sumy 60,- eur od 20. júla 2017 do 26. februára 2020, zo sumy 80,- eur od

20. júla 2017 do 24. marca 2020, zo sumy 50,- eur od 20. júla 2017 do 24. apríla 2020, zo sumy 50,- eur od 20. júla 2017 do 19. mája 2020, zo sumy 50,- eur od 20. júla 2017 do 26. júna 2020, zo sumy 50,- eur od 20. júla 2017 do 27. júla 2020, zo sumy 50,- eur od 20. júla 2017 do 28. augusta 2020, zo sumy 50,- eur od 20. júla 2017 do 18. septembra 2020, zo sumy 70,- eur od 20. júla 2017 do 28. októbra 2020, zo sumy 50,- eur od 20. júla 2017 do 1. decembra 2020, zo sumy 2.029,29 eur od 20. júla do zaplatenia tak, že odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom súčet zmluvných pokút dosiahne čiastku 6.060,96 eur sú žalovaní povinní uhradiť žalobcovi úrok z omeškania zo sumy 2.029,29 eur vo výške 9 % ročne až do zaplatenia a to všetko v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku, zamietol vzájomnú žalobu žalovaného v 1. rade o zaplatenie 2.031,67 eur, priznal žalobcovi proti žalovaným v 1. a 2. rade zaviazaným spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením a priznal žalobcovi proti žalovaným v 1. a 2. rade zaviazaným spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania o vzájomnej žalobe v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

2. 2.1 Výrok odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou doručanou mu 11. júna 2021 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zviazal žalovaných spoločne a nerozdielne na zaplatenie 2.029,29 eur s príslušenstvom a na náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že 9. marca 2016 uzatvoril ako veriteľ so žalovaným v 1. rade a žalovanou v 2. rade zmluvu o úvere č. 231902 (ďalej len „zmluva o úvere“), na základe ktorej poskytol žalovanému v 1. rade ako dlžníkovi úver vo výške 2.000,- eur a žalovaní sa zviazali poskytnutý úver spolu s úrokom splatiť v 48 mesačných splátkach po 126,27 eur, v termínoch splatnosti dohodnutých v splátkovom kalendári, ktorý podľa ustanovení zmluvy o úvere tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere. Žalovaná v 2. rade v súlade s ustanovením § 533 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) v platnom znení pristúpila k peňažným záväzkom dlžníka zo zmluvy spočívajúcim v úhrade úveru, príslušenstva úveru, zmluvných pokút a ďalších prípadných peňažných záväzkov, ktoré vyplynú zo zmluvy o úvere. Keďže sa žalovaní dostali do omeškania s úhradou splátok úveru, listom z 9. júla 2017 oznámil žalovanému v 1. rade, že je v omeškaní s úhradou splátok č. 13, 14, 15 a že 19. júla 2017 sa v dôsledku nesplácania splátok stanú splatnými všetky záväzky zo zmluvy o úvere. Žalovaní neuhradili v danom čase dlhované splátky, preto sa k 19. júlu 2017 všetky splátky podľa zmluvy o úvere stali splatnými. Toto oprávnenie uplatnil v súlade s článkom 10. ods. 10.4 zmluvy o úvere, podľa ktorého v prípade omeškania s úhradou splátky podľa aktuálneho splátkového kalendára o viac ako 75 kalendárnych dní má veriteľ právo požadovať úhradu všetkých splátok a záväzkov, ktoré by sa mali stať splatnými aj v budúcnosti, a to ku dňu uvedenému v oznámení o uplatnení tohto práva. Celková suma dlhu žalovaných predstavuje súčet neuhradených splátok, ktoré boli zosplatené na základe uvedeného ustanovenia a predstavuje sumu 2.029,29 eur (ku dňu podania žaloby bolo zaplatených 4.031,67 eur). Zároveň si uplatňuje aj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 0,1 % denne v súlade s článkom 10. body 10.1 a 10.2 zmluvy o úvere. Žalovaných opakovane vyzýval na splnenie povinností, a to formou sms správ, resp. pri telefonickom prípadne osobnom kontakte, avšak neúspešne.

2.2 Súd rozhodol o žalobe najskôr platobným rozkazom, č. k. 17Cb/41/2021-28 z 12. júla 2021, ktorým žalobe v plnom rozsahu vyhovel a uložil žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne istinu 2.029,29 eur spolu s príslušenstvom v zmysle podanej žaloby.

2.3 Proti tomuto platobnému rozkazu podali žalovaní v zákonom stanovenej lehote odpor, v ktorom uviedli, že nie je sporné, že žalovaný v 1. rade ako dlžník a žalovaná v 2. rade ako spoludlžníčka uzatvorili so žalobcom 9. marca 2016 zmluvu o úvere, na základe ktorej boli dlžníkovi poskytnuté peňažné prostriedky vo výške 2.000,- eur. Tieto prostriedky potreboval dlžník na prevádzkové náklady (úhradu zábezpeky a prvého nájmu vo vhodných priestoroch, kde si následne zriadil prevádzku a chcel vykonávať podnikateľskú činnosť). Keďže žalovaný v 1. rade bol začínajúcou obchodnou spoločnosťou a banky mu neboli ochotné poskytnúť úver, nemal inú možnosť a v tejto tiesni sa obrátil na žalobcu ako nebankový subjekt a v podstate bol donútený prijať ním určené extrémne nevýhodné zmluvné podmienky. V zmysle bodu 2.1 zmluvy o úvere mal dlžník žalobcovi zaplatiť v 48 mesačných splátkach po 126,27 eur mesačne spolu 6.060,96 eur, čo je 203 %-né navýšenie, teda zmluvný úrok je vo výške neprimeraných 50,75 % ročne. Dlžník mal ďalej okrem splátok úveru platiť aj zmluvnú odmenu za poskytnutie úveru vo výške 84,60 eur, čo predstavovalo ďalšie 203 %-né navýšenie, teda v súhrne mala byť celková odplata za poskytnutie úveru vo výške 101,50 % ročne. Zároveň bola v bode 10.1 zmluvy o úvere dojednaná v prípade omeškania dlžníka (teda nie žalovanej v 2. rade ako spoludlžníčky) aj zmluvná pokuta vo výške 0,1 % denne z dlžnej sumy za každý deň omeškania, čo predstavuje zmluvnú pokutu vo výške 36,50 % ročne. Žalobu považujú za nešpecifickú, nakoľko sa v nej neuvádza, akým právnym režimom sa má spravovať zmluvný vzťah medzi stranami sporu a uplatnené nároky a

poukazujú na list právneho zástupcu žalobcu označený ako „Pokus o zmier“ zo 14. augusta 2017, v ktorom v súvislosti s vyhlásením okamžitej splatnosti úveru z dôvodu omeškania dlžníka poukazuje na ustanovenia § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, teda potvrdzuje aj potrebu aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka (vzhľadom na postavenie žalovanej v 2. rade). Majú za to, že hoci judikatúra väčšinou pojednáva o maximálnych úrokoch, treba ju aplikovať na celkovú sumu zisku na strane veriteľa bez ohľadu na jeho formálne pomenovanie (zisk, navýšenie, poplatok za to, či ono), pretože úrok je iba obvyklým, percentuálnym vyjadrením zisku veriteľa. V súčasnosti sa však často, zrejme z dôvodu snahy vyhnúť sa aplikácii judikatúry v oblasti úžery vyjadrenej v úrokoch, v úverových zmluvách nachádzajú rôzne druhy osobitných poplatkov, či navýšení istiny a podobne, ktoré v konečnom dôsledku nemožno pomenovať inak ako odmenu, či zisk. Neprimerane vysokou odplatom v rámci záväzku za poskytnutie peňažných prostriedkov je najmä odplata, ktorá neprimerane prevyšuje odplaty poskytované bankami pri obdobných záväzkoch, a to aj bez ohľadu na situáciu a stav, v akom dlžník uzatváral zmluvu. Obdobne možno definovať, že neprimerane vysokou zmluvnou pokutou v rámci záväzku za poskytnutie peňažných prostriedkov je najmä zmluvná pokuta, ktorá neprimerane prevyšuje zmluvné pokuty požadované bankami pri obdobných záväzkoch. Bez ohľadu na povahu tiesne, a teda aj využitie finančnej tiesne dlžníka v spojení s neprimeranou hodnotou protiplnenia (cena úveru 101,50 % ročne) ide o konanie v rozpore s dobrými mravmi a na finančnom trhu pri požiadavke odbornej starostlivosti je takáto úverová politika neakceptovateľná. Pre porovnanie, nemecká judikatúra stabilizovala závery o úplnej neplatnosti úveru, ak boli dohodnuté úroky vyššie ako 12 % nad priemer na trhu. Krajský súd v Prešove v rozsudku sp. zn. 3Co/3/2011 prijal záver o neplatnosti úveru, ak úroky prevýšili priemer úrokových sadzieb bánk o viac ako 100 %. Na základe prieskumu v bankách ohľadom úrokových sadzieb bezúčelových a kontokorentných úverov pre malých podnikateľov za 1. kvartál 2016, pri výbere tých najvyšších sadzieb, kde mal klient najhorší rating, zistili tieto údaje: A. J., S.. D.. 11 %, G. J., S.. D.. 17,90 %, D., S., D.. 18 %, Č., S.. D.. 10,90 %, M., S.. D.. 13,90 %, teda v priemere 16,50 % ročne, pričom dvojnásobok predstavuje sadzbu 33 % ročne. Na základe uvedeného je zrejme, že úroky a odmena žalobcu dohodnutá v zmluve (101,50 % ročne) predstavuje extrémnu až úžernú odplatu za úver, a práve toto zakladá dôvod absolútnej neplatnosti zmluvy o úvere bez ďalšieho. V dôsledku neplatnosti zmluvy o úvere ako celku si strany vrátia plnenia, teda žalobca má nárok len na vrátenie reálne poskytnutej istiny vo výške 2.000,- eur. Ako aj žalobca potvrdil, žalovaný v 1. rade žalobcovi doposiaľ titulom splátok úveru uhradil spolu 4.031,67 eur, pričom nárok z neplatnej zmluvy o úvere mal len vo výške 2.000,- eur. Zvyšok uhradenej sumy vo výške 2.031,67 eur predstavuje bezdôvodné obohatenie. Z tohto dôvodu si žalovaný v 1. rade zároveň podľa § 147 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“) vzájomnou žalobou uplatňuje voči žalobcovi nárok na vrátenie tejto sumy s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne odo dňa doručenia tohto podania žalobcovi. Tiež poukázali na neprimeranosť dojednania o zmluvnej pokute, jej výšky a tým na neplatnosť takého dojednania, teda na neopodstatnenosť nároku žalobcu na uplatnenú zmluvnú pokutu. Žalobca nepredložil žiadne doklady o doručení listu z 9. júla 2017 žalovanému v 1. rade, ktorý sa týkal len výzvy na úhradu ročných splátok vo výške 378,81 eur a o doručovaní pokusu o zmier zo 14. augusta 2017. Žalovaná v 2. rade, ktorá je jedinou konateľkou a spoločníčkou žalovaného v 1. rade, pre úplnosť dodáva, že v decembri 2016 utrpela vážny úraz a v roku 2018 mala dopravnú nehodu, v dôsledku čoho mala obmedzenú možnosť vykonávať podnikateľskú činnosť, avšak aj napriek tomu splátky splácala, pričom neskôr splácala už len podľa svojich finančných možností. Žalobca nevyhovel jej žiadosti o odklad splátok, ani jej dostatočne nešpecifikoval, na aké účely boli úhrady započítané, ani jej neodpustil úroky z omeškania. Z opatrnosti vznášajú aj námietku premlčania, keďže aj samotný žalobca poukazoval v rámci úverového vzťahu a korešpondencie na ustanovenia Občianskeho zákonníka, z čoho plynie, že aj on sám vníma, že zmluvný vzťah sa spravoval občianskoprávnym režimom, teda žalobca nepodal žalobu vo všeobecnej trojročnej lehote. Na základe uvedeného žalovaní žiadali, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol, vyhovel vzájomnej žalobe žalovaného v 1. rade a priznal im nárok na náhradu trov konania.

2.4 Žalobca vo vyjadrení k odporu žalovaných doručenom súdu 13. decembra 2021 uviedol, že nie je sporné, že právny vzťah vyplývajúci zo zmluvy o úvere je obchodnoprávnym, keďže žalovaní v podanom odpore zhodne potvrdili skutočnosť, že úver bol žalovaným v 1. rade čerpaný a použitý na podnikateľskú činnosť, a preto sa na tento vzťah aplikujú prednostne ustanovenia zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“). Pokiaľ ide o tvrdenie žalovaných, že v súhrne mala byť celková odplata za poskytnutie úveru vo výške 101,50 % ročne, tak toto tvrdenie žalovaných je skutkovo nepodložené, nemá oporu v žiadnej listine a je v rozpore so zmluvou o úvere. Keďže suma 126,27 eur (výška každej mesačnej splátky) je splátkou úveru a úrokov za úver a súčasne zmluvná odmena predstavuje úroky, potom tvrdenia o platení úrokov a nad rámec toho aj nejakej zmluvnej odmeny sú neopodstatnené a nemajú oporu v žiadnom dôkaze. Popiera tiež tvrdenie žalovaných o

úroku a o jeho výške, ktoré žalovaní uvádzajú bez toho, aby ozrejmili spôsob výpočtu úrokov 50,75 %. Poukazuje na štandardný vzorec výpočtu úrokovej sadzby aplikovaný na pomery a údaje vyplývajúce z uzavretej zmluvy o úvere, ktorý vo vyjadrení aj uviedol. Jednoduchou matematickou úpravou sa tak následne odvodí výsledok (hodnota úrokovej sadzby) $p = 31,94 \%$ (p. a.). Hodnota úroku je primeraná povahe úveru, ktorý je úverom bez zabezpečenia vecným zabezpečením a zohľadňuje mieru rizika nesplácania. Ide o hodnotu, ktorá je predmetom dohody a ktorá bola žalovaným známa od počiatku. Argumentácia ustanovením § 265 Obchodného zákonníka je nesprávnou, pretože uvedené ustanovenie sa týka len spôsobu výkonu práv zo zmluvného vzťahu, nie však obsahu zmluvného vzťahu a/alebo jednotlivých práv. Tvrdenie o neplatnosti zmluvy o úvere v časti zmluvnej odmeny (t. j. úroku) je súčasne v rozpore s ustanovením § 502 Obchodného zákonníka. V čase uzavretia úverovej zmluvy banky mohli poskytovať dokonca aj v rámci spotrebiteľských vzťahov úvery za úroky vyššie, ako je úrok v prípade úveru poskytnutého žalovanému v 1. rade. Na túto skutočnosť poukazuje z dôvodu, že oblasť spotrebiteľských právnych vzťahov bola v roku 2016 prísne regulovaná, pokiaľ ide o otázku výšky úrokov. Zohľadnenie tejto skutočnosti v tomto spore, v ktorom síce ide o obchodnoprávny vzťah, je potrebné vnímať v tom, že ak je pre regulovanú spotrebiteľskú oblasť určená ako maximálne prípustná hodnota úroku taká hodnota, ktorá prevyšuje aj úrokovú sadzbu vyplývajúcu z úverovej zmluvy uzavretej medzi sporovými stranami, potom bude neakceptovateľné, aby v oblasti bez výslovnej regulácie a všeobecne sa vyznačujúcej minimalizáciou zásahov do zmluvnej slobody a voľnosti boli za nepríjemné a neprípustné považované úroky v nižšej hodnote. Zmluva o úvere bola uzavretá 9. marca 2016. V zmysle označených pravidiel, ale maximálna hodnota úroku pri spotrebiteľskej zmluve k tomuto dňu mohla byť až 43,04 % ročne (2 x 21,57 %), čo je viac, ako je úrok v prípade úverovej zmluvy uzavretej medzi ním a žalovaným v 1. rade. Žalovanými predložené údaje sú preto nepoužiteľné a tvrdenia žalovaných sú nielen po právnej stránke nedôvodné. Ani zmluvy obsahujúce vzájomne neekvivalentné zmluvné protiplnenia nie sú ako také v rozpore s dobrými mravmi, a teda neplatné v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. V rozpore so zásadami poctivého obchodného styku nie je dojednanie nepríjemne vysokej či nízkej odplaty za zmluvné plnenie. Námetka premlčania je podľa neho nedôvodná, pretože právny vzťah zo zmluvy o úvere sa riadi obchodnoprávnym režimom, čo je zrejme aj z obsahu predložených listín, ktorých obsah potvrdili aj žalovaní v podanom odpore. K zosplatneniu záväzkov došlo 19. júla 2017 a žaloba bola na súde podaná pred uplynutím štvorročnej premlčacej doby. Navyše, zo strany žalovaných došlo k uznaniu dlhu v zmysle ustanovenia § 407 ods. 3 Obchodného zákonníka. Uznanie záväzku vyplýva z reálneho a vedomého prejavu vôle žalovaného a takýto výklad jeho konania zodpovedá zásade objektívneho výkladového horizontu porovnateľného adresáta prejavu vôle. Žalovaní aj po zosplatnení dlhu postupne uhradili čiastkové platby (zohľadnené v žalobe) spolu v sume 2.642,70 eur. Posledná úhrada bola vykonaná 1. decembra 2020 vo výške 50,- eur, preto žalobou uplatnené právo premlčané nie je. V súvislosti s nárokom na zmluvnú pokutu a jeho primeranosťou poukazuje na odsek 49. odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/11/2019 publikovaného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 43/2019, v ktorom je uvedené, že za nepríjemne vysokú nebola vyhodnotená zmluvná pokuta vo výške 1 % z dlžnej čiastky za každý deň omeškania (2Obdo/39/2010), resp. zmluvná pokuta vo výške 0,67 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania (33Odo/61/2005) a ani zmluvná pokuta vo výške 0,23 % denne (33Odo/1779/2006). V prejednávanej veci je zmluvná pokuta v oveľa nižšej výške, ako v označených prípadoch. Navyše, nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vzniká až porušením zmluvnej povinnosti, nie samotným uzavretím zmluvy o úvere. So žalovanými, ktorí opakovane deklarovali úhradu aspoň časti dlhu, komunikoval viackrát, avšak o skutočnostiach spojených so zdravotnými problémami žalovanej v 2. rade nemal vedomosť a ani neviduje žiadost' o zmenu splácania z uvedeného dôvodu. Rozsah záväzkov žalovanej v 2. rade vyplýva z článku 4.1. zmluvy o úvere, podľa ktorého spoludlžník č. 1 a spoludlžník č. 2 týmto pristupujú na základe § 533 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka k peňažnému záväzku dlžníka spočívajúcim v úhrade úveru, príslušenstva úveru, prípadne uplatňovaných zmluvných pokút a ďalších prípadných peňažných záväzkov, ktoré vyplývajú/vzniknú z tejto zmluvy a jej prípadných dodatkov. Z tohto dôvodu považuje tvrdenie žalovanej v 2. rade ohľadom jej záväzku uhradiť zmluvnú pokutu za nedôvodnú. Na základe uvedeného považuje odpor žalovaných ako aj vzájomnú žalobu žalovaného v 1. rade v plnom rozsahu za nedôvodnú.

2.5 Žalovaní vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu doručenom súdu 29. decembra 2021 uviedli, že žalovaná v 2. rade uzatvorila úverovú zmluvu so žalobcom v pozícii spoludlžníka ako fyzická osoba nepodnikateľ, teda ako spotrebiteľ, pričom odkazujú na smernicu Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v zmysle článku 2 písm. b) ktorej spotrebiteľom je akákoľvek fyzická osoba, ktorá v zmluvách podliehajúcich tejto smernici koná s cieľom nevzťahujúcim sa k jeho

obchodom, podnikaniu alebo povolaniu. Pojem spotrebiteľ v zmysle uvedenej smernice má objektívnu povahu a nezávisí od konkrétnych vedomostí, ktoré môže dotknutá osoba mať alebo od informácií, ktoré táto osoba skutočne má k dispozícii. ESD judikoval, že aj advokát môže vystupovať v pozícii spotrebiteľa, ak nekoná v rámci svojho povolania a aj keď je viac odborne spôsobilý vzhľadom na jeho postavenie. Spoludlžník nie je ručiteľ, kde ručiteľský záväzok je akcesorický a viazaný na hlavný záväzok, teda sa spravuje aj jeho právnym režimom. Spoludlžník je účastníkom hlavného záväzku, a teda aj vo vzťahu k nemu sa uplatňuje režim podľa jeho postavenia, vrátane poučení a práv z toho plynúcich. Z tohto hľadiska žalovaná v 2. rade vystupovala v úverovom vzťahu jednoznačne ako spotrebiteľ, a preto mala úverová zmluva obsahovať takú úpravu a také zmluvné podmienky ako pri klasickej spotrebiteľskej zmluve, čo sa nestalo. Je nepochybné, že zmluva o úvere obsahuje zmluvné úroky vo výške dosahujúcej civilnoprávnu úžeru, a preto je zmluva o úvere absolútne neplatná pre rozpor s dobrými mravmi a žalobca má nárok len na vrátenie poskytnutej istiny úveru, čo už vykonanými platbami žalovaný v 1. rade vykonal, a naopak je žalovaným povinný uhradiť sumu uplatnenú vzájomnou žalobou. Zároveň je minimálne vo vzťahu k žalovanej v 2. rade pri uplatnení režimu premlčania podľa Občianskeho zákonníka dôvodne vznesená námietka premlčania, keďže žaloba bola podaná po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty. Platby na úver vykonával len žalovaný v 1. rade, pričom čiastočné plnenie nie je podľa úpravy v Občianskom zákonníku úkonom, ktorý znamená uznanie zvyšku dlhu (teda ani zo strany žalovanej v 2. rade) ako v prípade ustanovenia § 407 ods. 3 Obchodného zákonníka, odhliadnuc od toho, že čiastočným plnením ani žalovaný v 1. rade neuznal zvyšok nároku, keďže sa opakovaně od žalobcu domáhal vyšpecifikovania platieb a mal za to, že úver už preplatil. Majú za to, že konajúci súd je povinný individuálne a podrobne preskúmať podmienky každej konkrétnej úverovej zmluvy, úverového vzťahu a neodvolávať sa len generálne na svoje iné rozhodnutia v obdobných veciach. Aj pokiaľ bude konajúci súd posudzovať úverový vzťah výlučne podľa ustanovení Obchodného zákonníka vo vzťahu k obom žalovaným, aj tak je úverová zmluva neplatná, lebo výkon práva, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, nepožíva právnu ochranu. Poukazujú tiež na základný výpočtový vzorec pri jednoduchom úročení, pričom žalobca na rozdiel od nich predkladá výpočtový vzorec pri tzv. zloženom úročení. Keďže zo žiadneho ustanovenia zmluvy o úvere nevyplýva ani výška úrokovej sadzby (túto žalobca neoznámil žalovanému v 1. rade ani na jeho opakované dopyty, ale až v podanej replike) a ani okolnosť, že úročenie úveru bude zložené, pričom požadovanie úrokov z úrokov je nedovolené, treba vychádzať z jednoduchého úročenia a úrokovej sadzby 50,76 % ročne. V takom prípade je úroková sadzba aj v rozpore s tvrdeniami žalobcu, ktorý poukazuje na RPMN (avšak táto hodnota je vyššia ako úroková sadzba, keďže zahŕňa aj iné poplatky veriteľa) pre kreditné karty vo výške 21,57 % p. a., čo predstavuje najdrahšiu formu úveru a nezodpovedá výberu úrokovej sadzby podľa žalobcom citovaných ustanovení § 1 a § 1a nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré používajú pojem „obdobný úver“. Tomu by z dôkazu predloženého žalobcom - Súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 4. štvrtrok 2015 zodpovedala sadzba RPMN vo výške 12,79 % p. a. (dvojnásobok je potom 25,58 % p. a.) pre ostatné spotrebiteľské úvery so zmluvnou splatnosťou od 1 do 5 rokov. Aj v tomto prípade je dokonca aj úroková sadzba vypočítaná žalobcom vo výške 31,94 % p. a. vyššia, a teda ide o civilnoprávnu úžeru. Tu je však potrebné poukázať na skutočnosť, že žalobca zavádzajúcim spôsobom interpretuje právne normy a keď mu to vyhovuje, už argumentuje ustanoveniami Občianskeho zákonníka a ustanoveniami na ochranu spotrebiteľa. Vykonávacím predpisom Obchodného zákonníka nie je nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, ale je ním nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 21/2013 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka a vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 193/2020 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka o likvidácii, pričom tieto všeobecne záväzné právne predpisy a ani iné obchodnoprávne predpisy úpravu maximálnej výšky úrokovej sadzby neobsahujú. Preto v prípade úverového vzťahu spadajúceho pod režim Obchodného zákonníka je potrebné pri posudzovaní maximálnej výšky úrokovej sadzby vychádzať z druhej vety ustanovenia § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, že dlžník je povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. V bode 10.1. zmluvy o úvere bola dojednaná zmluvná pokuta len v prípade omeškania dlžníka, teda nie žalovanej v 2. rade ako spoludlžnícky. Opakovaně poukazujú, že dojednaná zmluvná pokuta je absolútne neprimeraná. Na základe uvedeného žalovaní žiadali, aby súd žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol a vyhovel ich vzájomnej žalobe.

2.6 Žalobca vo vyjadrení doručenom súdu 13. januára 2022 poprel tvrdenie žalovaných, že žalovaná v 2. rade má postavenie spotrebiteľa, keďže žalovaná v 2. rade je spoludlžníkom, ktorý pristúpil k záväzkom

žalovaného v 1. rade. Spoludlžník nie je spotrebiteľ, pretože jemu sa žiadne plnenie podľa úverovej zmluvy neposkytuje a súčasne jeho zodpovednosť (za zaplatenie) nevyplýva z postavenia dlžníka, ale zo zabezpečovacieho charakteru prístúpenia k záväzku. Osoba prístupujúca k obchodnoprávnemu záväzku nemusí byť ani podnikateľom a ani nemusí konať v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Nároky voči žalovanému v 1. rade, ale aj voči žalovanej v 2. rade sa riadia obchodnoprávnou úpravou premlčania, preto uplatnený nárok premlčaný nie je.

2.7 Súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní zo zistenia, že žalobca je právnickou osobou - obchodnou spoločnosťou zapísanou v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, ktorého predmetom podnikania je okrem iného poskytovanie pôžičiek a úverov nebankovým spôsobom z vlastných zdrojov. Žalovaný v 1. rade je právnickou osobou - obchodnou spoločnosťou zapísanou v Obchodnom registri Okresného súdu Prešov s predmetmi podnikania maloobchod, veľkoobchod, sprostredkovanie obchodu, faktoring a forfaiting, prenájom nehnuteľností, hnutel'ných vecí, reklamné a marketingové služby, prieskum trhu, administratívne služby, vedenie účtovníctva, finančný leasing, organizovanie kultúrnych a iných spoločenských podujatí, prípravné práce k realizácii stavieb, uskutočňovanie stavieb a ich zmien, dokončovacie stavebné práce, sprostredkovanie doplnkového dôchodkového poistenia a ďalšie. Žalovaná v 2. rade je jedinou spoločníčkou a konateľkou žalovaného v 1. rade. Na základe žiadosti žalovaného v 1. rade z 1. marca 2016 uzatvoril žalobca ako veriteľ so žalovaným v 1. rade ako dlžníkom a žalovanou v 2. rade ako spoludlžníčkou 9. marca 2016 zmluvu o úvere, na základe ktorej žalobca poskytol dlžníkovi na účely výkonu jeho podnikateľskej činnosti úver v dohodnutej výške 2.000,- eur. Predmetný úver vrátane úrokov sa žalovaný v 1. rade zaviazal vrátiť v pravidelných 48 mesačných splátkach po 126,27 eur splatných podľa splátkového kalendára, ktorý tvorí prílohu č. 1 zmluvy o úvere. Za poskytnutie úveru sa dlžník zaviazal zaplatiť veriteľovi zmluvnú odmenu, ktorá predstavuje úroky za poskytnutie úveru. Zmluvná odmena bola vo výške 84,60 eur mesačne a mala byť uhrádzaná spolu so splátkou úveru ku dňu jej splatnosti podľa splátkového kalendára. Na základe tejto zmluvy za účelom zabezpečenia úveru žalovaná v 2. rade v súlade s ustanovením § 533 Občianskeho zákonníka ako spoludlžníčka prístupila k peňažnému záväzku dlžníka spočívajúcemu v úhrade úveru, príslušenstva úveru, prípadne uplatňovaných zmluvných pokút a ďalších prípadných peňažných záväzkov, ktoré vyplývajú/vzniknú z tejto zmluvy a jej prípadných dodatkov. Podľa splátkového kalendára dlžník bol povinný splatiť poskytnutý úver v 48 mesačných splátkach po 126,27 eur, počnúc prvou splátkou splatnou 29. apríla 2016 a končiac poslednou splátkou splatnou 29. marca 2020, teda vždy k 29. (resp. 28. v prípade mesiaca február) dňu v mesiaci. Za poskytnutie úveru sa dlžník zaviazal zaplatiť veriteľovi zmluvnú odmenu vo výške 84,60 eur mesačne, ktorá bola zahrnutá v mesačnej splátke. Podľa článku 10. bod 10.1 zmluvy o úvere sa zmluvné strany dohodli, že v prípade omeškania dlžníka s úhradou splátky, je veriteľ oprávnený požadovať úhradu zmluvnej pokuty vo výške 0,1 % denne z dlžnej sumy a za každý deň omeškania. Podľa bodu 10.2 zmluvy o úvere, ak sa stanú podľa odseku 10.4 písm. b) tejto zmluvy okamžite splatnými všetky záväzky dlžníka podľa tejto zmluvy, je dlžník povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 0,1 % denne z dlžnej sumy a za každý deň omeškania. Podľa bodu 10.3 zmluvy o úvere, ak sankcie za omeškanie podľa odseku 10.1. a odseku 10.2. tejto zmluvy dosiahnu sumu rovnajúcu sa sume všetkých splátok podľa splátkového kalendára platného v deň uzavretia tejto zmluvy, od nasledujúceho dňa je dlžník povinný platiť veriteľovi úrok z omeškania podľa nariadenia vlády č. 21/2013 Z.z.. Podľa bodu 10.4 zmluvy o úvere v prípade, že dlžník neuhradí ktorúkoľvek splátku podľa aktuálneho splátkového kalendára do 75 kalendárnych dní od dňa jej splatnosti a/alebo v prípade, že dlžník je v omeškaní s úhradou iného peňažného záväzku podľa tejto zmluvy a/alebo v prípade, že poruší niektoré ustanovenie tejto zmluvy, najmä ustanovenie odseku 15.1 tejto zmluvy (okrem 15.1. písm. a) a/alebo v prípade, že ktorékoľvek z prehlásení dlžníka uvedené v tejto zmluve či v žiadosti o poskytnutie úveru je alebo sa stane nepravdivé: a) je veriteľ oprávnený odstúpiť od zmluvy, b) je veriteľ oprávnený požadovať úhradu všetkých splátok a záväzkov, ktoré sa podľa zmluvy majú stať splatnými v budúcnosti, a to ku dňu uvedenému v oznámení podľa tohto ustanovenia, c) je veriteľ oprávnený jednostranne okamžite vypovedať túto zmluvu na základe písomného oznámenia doručeného dlžníkovi. Okamžitou výpoveďou sa zmluvný vzťah končí ku dňu doručenia písomného oznámenia dlžníkovi. Žalovaní porušili podmienky zmluvy o úvere splácať poskytnutý úver riadne a včas, a preto žalobca listom z 9. júla 2017 oznámil žalovanému v 1. rade, že z dôvodu, že k tomuto dňu je v omeškaní s úhradou splátok č. 13, 14, 15, 19. júlom 2017 sa stávajú splatnými všetky splátky a záväzky zo zmluvy. Právny zástupca žalobcu listom zo 14. augusta 2017 označeným ako „Pokus o zmier“ vyzval žalovaných na zaplatenie 4.676,49 eur vrátane trov právneho zastúpenia vo výške 120,16 eur. Žalovaní svoj záväzok voči žalobcovi uhradili len čiastočne, preto zaplatenie neuhradenej istiny úveru s príslušenstvom, t. j. zmluvnou pokutou a úrokom z omeškania je predmetom tohto konania.

2.8 Súd prvej inštancie mal za preukázané, že medzi žalobcom ako veriteľom, žalovaným v 1. rade ako dlžníkom a žalovanou v 2. rade ako spoludlžníčkou č. 1 bola 9. marca 2016 uzatvorená zmluva o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru dlžníkovi na účely výkonu jeho podnikateľskej činnosti v dohodnutej výške 2.000,- eur. Preskúmaním zmluvy o úvere súd dospel k záveru, že táto bola uzatvorená platne. Dlžník sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť v pravidelných 48 mesačných splátkach po 126,27 eur (spolu mal uhradiť 6.060,96 eur), pričom súčasťou splátky bola aj dohodnutá odmena, ktorá predstavuje úroky za poskytnutie úveru vo výške 84,60 eur. Podľa splátkového kalendára, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, dlžník mal na predmetný úver zaplatiť prvú splátku 29. apríla 2016 a každú ďalšiu splátku vždy k 29. dňu nasledujúceho mesiaca (resp. k 28. dňu v prípade mesiaca február), poslednú splátku 29. marca 2020. Z prehľadu platieb, ktorý predložil žalobca vyplýva, že úver bol vyčerpaný, ale finančné prostriedky neboli zo strany žalovaných uhradené v súlade s dohodnutým spôsobom uhrádzania. Listom z 9. júla 2017 žalobca oznámil žalovanému, že je v omeškaní s úhradou záväzkov - splátky č. 13, 14, 15, a preto v dôsledku porušenia zmluvných povinností sa 19. júlom 2017 stávajú splatné všetky splátky a záväzky zo zmluvy. Žalovaný neuhradil dlžné splátky ani v stanovenom čase, preto žalobca pristúpil k 19. júlu 2017 k ich zosplateniu. Toto oprávnenie uplatnil žalobca ako veriteľ v súlade s článkom 10. ods. 10.4 zmluvy o úvere, podľa ktorého v prípade omeškania s úhradou splátky podľa aktuálneho splátkového kalendára o viac ako 75 kalendárnych dní, má veriteľ (žalobca) právo požadovať úhradu všetkých splátok a záväzkov, ktoré by sa mali stať splatnými aj v budúcnosti, a to ku dňu uvedenému v oznámení o uplatnení uvedeného práva. Dlžník bol zo strany žalobcu písomne vyzvaný na zaplatenie dlžnej sumy, avšak pohľadávku žalobcu v celom rozsahu neuhradil, uhradil len 4.031,67 eur, preto zvyšná suma vo výške 2.029,29 eur je predmetom tohto konania.

2.9 V danej právnej veci je nesporné, že žalobca (podnikateľský subjekt) poskytol úver úverovému dlžníkovi ako podnikateľskému subjektu na účely podnikania. Preto podľa názoru súdu je jednoznačné, že úverovou zmluvou bol medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade ako úverovým dlžníkom založený obchodný záväzkový vzťah, na ktorý sa v prípade komplexnosti právnej úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku aplikujú výlučne ustanovenia tretej časti Obchodného zákonníka. V takom prípade neprichádza do úvahy aplikácia Občianskeho zákonníka. Žalovaná v 2. rade ako pristupujúci dlžník sa v rámci kumulatívnej intercesie (počet dlžníkov sa kumuluje) stala dlžníkom popri pôvodnom dlžníkovi a obaja sú voči veriteľovi zaviazaní spoločne a nerozdielne. Tento účinok vzniká na základe dohody, resp. zmluvy medzi veriteľom a pristupujúcim dlžníkom. Zmluva o pristúpení k záväzku je uzatváraná bez účasti dlžníka a jej účinnosť nie je podmienená dlžníkovým súhlasom. Môže riadne vzniknúť aj bez jeho vedomia a proti jeho vôli. Pristupujúci dlžník je zaviazaný iba v rozsahu subjektívnej povinnosti, ktorá zodpovedá dlhu, ku ktorému pristúpil. Zmluva o pristúpení k záväzku musí byť uzavretá písomne. Pristupujúci dlžník je zaviazaný priamo v rovnakom rozsahu, ako pôvodný dlžník. Medzi pôvodným a pristupujúcim dlžníkom ide o spoločný záväzok, ktorý má charakter solidárneho dlhu. Veriteľ môže teda požadovať celé plnenie alebo jeho časť od ktoréhokoľvek zo spoludlžníkov, prípadne od všetkých súčasne. V rozsahu plnenia niektorého z dlžníkov, zaniká povinnosť ostatných spoludlžníkov plniť v prospech veriteľa. Právny vzťah založený ručením ako akcesorický vzťah k hlavnému záväzku (k záväzku z úverovej zmluvy) sa spravuje rovnakým právnym režimom, akým sa spravuje hlavný (zabezpečený záväzok). Ak zabezpečený záväzok je záväzkom, na ktorý sa aplikujú ustanovenia tretej časti Obchodného zákonníka, rovnakým právnym režimom sa spravuje aj ručiteľský (akcesorický) záväzok. Ako vyplýva aj z vyššie uvedeného, je vylúčené „štiepenie“ právnych režimov v takom zmysle, aby sa hlavný záväzok spravoval ustanoveniami tretej časti Obchodného zákonníka a ručiteľský záväzok ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Súd je toho názoru, že je nedôvodné tvrdenie žalovanej v 2. rade, že by v súčasnosti bola považovaná za spotrebiteľa, keďže takéto postavenie by mohla mať ako ručiteľka len v prípade, že by samotná úverová zmluva bola spotrebiteľskou zmluvou (t. j. v situácii, kedy by dlžník bol spotrebiteľom), čo sa však v rozhodovanej veci nenastalo. Súd v tomto smere poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Obo/5/2020 z 29. apríla 2020.

2.10 Predmetný zmluvný vzťah súd posúdil v zmysle ustanovenia § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka ako obchodno-záväzkový vzťah, a to vo vzťahu k žalovanej v 2. rade aj s aplikáciou ustanovenia § 261 ods. 7 Obchodného zákonníka. Na posúdenie predmetného vzťahu ako obchodno-záväzkového medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade je splnená podmienka ustanovenia § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka, že ide o vzťah medzi podnikateľmi, právnickými osobami, teda podnikateľmi v zmysle ustanovenia § 2 ods. 2 písm. a) Obchodného zákonníka. Podľa článku 1 bod 1.1. zmluvy o úvere predmetom zmluvy je poskytnutie úveru na účely výkonu podnikateľskej činnosti dlžníka. Žalovaný v 1. rade je aj žiadateľom o úver podľa žiadosti o úver z 1. marca 2016. Výpisom z obchodného registra žalovaného v 1. rade bolo preukázané, že v mene žalovaného v 1. rade ako dlžníka konala konateľka

W.. C. G., ktorá súčasne podpísala zmluvu ako fyzická osoba - spoludlžník č. 1, čo súd vyhodnotil v zmysle ustanovenia § 261 ods. 7 Obchodného zákonníka, v zmysle ktorého sa režimom Obchodného zákonníka spravujú aj zabezpečovacie záväzky. Na to, aby bol právny vzťah spotrebiteľský nepostačuje, že jeho účastníkom je dlžník fyzická osoba. Právnu ochranu ako spotrebiteľ nepožíva nevyhnutne každá fyzická osoba. Je potrebné zvýrazniť prepojenie žalovanej v 2. rade so žalovaným v 1. rade ako dlžníkom z predmetnej zmluvy, keď žalovaná v 2. rade participovala v tejto obchodnej spoločnosti ako konateľka a zároveň spoločníčka. Vzhľadom k takémuto prepojeniu žalovaných v 1. a 2. rade, kde išlo o funkčný vzťah, ani žalovaná v 2. rade nemôže byť nositeľom ochrany práv, ktoré patria spotrebiteľom, ak žalovaná v 2. rade ako konateľka a spoločníčka žalovaného v 1. rade v danom zmluvnom vzťahu so žalobcom konala s cieľom, ktorý súvisel s obchodom, podnikaním žalovaného v 1. rade (obdobný záver konštatoval aj Krajský súd v Žiline v rozhodnutí, sp. zn. 13Cob/66/2021 z 27. októbra 2021). S prihliadnutím na vyššie uvedené nemožno žalovanú v 2. rade považovať za spotrebiteľa v zmysle právnej úpravy o ochrane spotrebiteľa.

2.11 Čo sa týka námietky premlčania vnesenej žalovanými z dôvodu, že žaloba bola podaná po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty, v prejednávanej veci ide výlučne o obchodno-záväzkový vzťah, a to nielen vo vzťahu k žalovanému v 1. rade, ale aj pokiaľ ide o žalovanú v 2. rade. Z tohto dôvodu sa použijú len ustanovenia Obchodného zákonníka upravujúce premlčanie. V zmysle ustanovenia § 397 Obchodného zákonníka je premlčacia doba štyri roky. Z predloženého prehľadu platieb mal súd za preukázané, že dlžník plnil svoj záväzok aj po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru 19. júla 2017 (túto skutočnosť nerozporovali ani žalovaní). Dlžník po tomto dátume vykonal spolu 31 úhrad, pričom poslednú úhradu dlžník vykonal 1. decembra 2020 vo výške 50,- eur. Uznanie záväzku (dlhu) je upravené v ustanovení § 323 Obchodného zákonníka, pričom podľa ods. 1 je uznanie záväzku jednostranný právny úkon urobený dlžníkom a adresovaný veriteľovi a tento úkon si vyžaduje písomnú formu. Uznanie záväzku má za následok dva základné dôsledky, a to predovšetkým vznik vyvrátiteľnej právnej domnienky o tom, že záväzok v čase uznania a v uznanom rozsahu trvá a druhým dôsledkom je, že od okamihu uznania záväzku začne plynúť nová štvorročná premlčacia lehota. Podľa § 323 ods. 2 Obchodného zákonníka sa za uznanie nepremľčaného záväzku považujú aj právne úkony uvedené v ustanovení § 407 ods. 2 a ods. 3 Obchodného zákonníka. Z ustanovenia § 407 ods. 4 Obchodného zákonníka vyplýva, že premlčanú pohľadávku možno uznať len písomnou formou, avšak nepremľčané záväzky možno uznať aj konkludentne s poukazom na ustanovenie § 407 ods. 2 a ods. 3 Obchodného zákonníka. Obchodný zákonník taxatívne vymedzuje právne úkony, z ktorých nastávajú účinky uznania záväzku a týmito právnymi úkonmi sú platenie úrokov alebo čiastočné plnenie záväzku. S poukazom na ustanovenie § 323 ods. 2 ako aj § 407 ods. 3 Obchodného zákonníka a samotné konanie dlžníka mal súd za to, že zo strany dlžníka čiastočným plnením jeho záväzku došlo k uznaniu zvyšku dlhu. Súd však poukazuje na skutočnosť, že aj keby nedošlo k uznaniu zvyšku dlhu čiastočným plnením záväzku zo strany dlžníka, žaloba aj tak bola podaná v štvorročnej premlčacej lehote (v zmysle Obchodného zákonníka), a teda námietka premlčania by aj tak nebola dôvodná.

2.12 Žalovaní tiež namietali, že dojednaný zmluvný úrok, ako aj zmluvná pokuta sú neprimerane vysoké. Súd mal za preukázané, že zmluvné strany si pre prípad omeškania dlžníka s plnením jeho záväzku dohodli zmluvnú pokutu, a to vo výške 0,1 % denne z dlžnej sumy za každý deň omeškania (článok 10. bod 10.1. zmluvy o úvere). Zmluvná pokuta je zabezpečovacím inštitútom, ktorý je možné dohodnúť pre prípad nesplnenia povinností, a to popri sankciách majetkovej povahy, ktoré vyplývajú priamo zo zákona, medzi ktoré patrí aj úrok z omeškania. Aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení, sp. zn. 3Obdo/11/2019 zo 17. júla 2019 konštatoval, že za neprimerane vysokú nebola vyhodnotená zmluvná pokuta vo výške 1 % z dlžnej čiastky za každý deň omeškania (2Obdo/39/2010), resp. zmluvná pokuta vo výške 0,67 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania (33Odo/61/2005) a ani zmluvná pokuta vo výške 0,23 % denne (33Odo/1779/2006). Záver o neprimeranosti výšky zmluvnej pokuty bol vyslovený v prípadoch, keď zmluvná pokuta bola vo výške 100.000,- Sk k hodnote zabezpečovanej povinnosti 3.000,- Sk (3Cdo/130/2006), resp. zmluvná pokuta vo výške 13 % denne z dlžnej sumy (1Obdo V 93/2004). Na základe uvedeného súd nepovažoval dohodnutú výšku zmluvnej pokuty za neprimerane vysokú, a to aj s poukazom na skutočnosť, že jej výška je závislá od toho, ako dlho sú žalovaní v omeškaní a od výšky dlžnej sumy. V danom prípade je preto výška uplatnenej zmluvnej pokuty výsledkom omeškania s plnením záväzku, a nie výsledkom neprimeranej „dennej sadzby“.

2.13 Pokiaľ ide o platenie úrokov za poskytnutie úveru v obchodnoprávných vzťahoch má prednosť dohoda zmluvných strán, teda dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky za poskytnutie úveru v dojednanej výške. Pri dojednávaní úrokovej sadzby sa teda zmluvným stranám v obchodnoprávných vzťahoch poskytuje voľnosť. V článku 3. bod 3.1. zmluvy o úvere je výslovne dojednané, že zmluvná odmena predstavuje 84,60 eur mesačne a uhrádza sa spolu so splátkou úveru ku dňu jej splatnosti podľa

splátkového kalendára. Tým, že žalovaní so žalobcom zmluvu uzavreli, súhlasili aj s dojednanou výškou odmeny za poskytnutie úveru.

2.14 K poslednej námietke žalovaných, že žalobca v priebehu konania nepredložil súdu doklad o doručení pokusu o zmier ako aj listu z 9. júla 2017 žalovaným, súd uviedol, že v zmysle článku 17. bod 17.2. zmluvy o úvere zmluvné strany berú na vedomie, že akékoľvek oznámenia im budú doručované osobne, telefaxom alebo budú zasielané formou obyčajnej alebo doporučenej zásielky na ich poslednú známu adresu. Z uvedeného vyplýva, že žalobca mohol žalovaným zaslať uvedené zásielky aj ako obyčajné zásielky a v takom prípade nemôže mať k dispozícii doklad o ich doručení žalovaným.

2.15 Súd mal po takto vykonanom dokazovaní za preukázané, že žalobca poskytol žalovanému v 1. rade predmetný úver na jeho podnikateľskú činnosť a žalovaná v 2. rade ako prístupujúci dlžník sa stala dlžníkom popri pôvodnom dlžníkovi, a že žalovaní poskytnuté finančné prostriedky nesplácali riadne a včas. Všetky svoje skutkové tvrdenia žalobca dostatočne preukázal listinnými dôkazmi. Súd preto dospel k záveru, že žalovaní nedodržali podmienky zmluvy o úvere, a preto ich spoločne a nerozdielne zaviazal k úhrade dlžnej sumy 2.029,29 eur.

2.16 V článku 10. zmluvy o úvere sa zmluvné strany dohodli na zmluvnej pokute pre prípad omeškania s úhradou splátky v lehote splatnosti, a to vo výške 0,1 % denne, a to až do času, keď dosiahne sumu všetkých splátok s tým, že následne patrí veriteľovi úrok z omeškania podľa nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 21/2013 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka, a preto súd priznal žalobcovi uplatnený nárok v časti zmluvnej pokuty i v časti úroku z omeškania.

2.17 Celý záväzok súd zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne, pretože medzi nimi je vzťah solidarity, s tým, že plnením jedného zo žalovaných povinnosť druhého žalovaného v rozsahu poskytnutého plnenia zaniká.

2.18 Žalovaný v 1. rade si v podanom odpore, ktorý bol súdu doručený 29. júla 2021 vzájomnou žalobou uplatnil voči žalobcovi nárok na vrátenie 2.031,67 eur s príslušenstvom titulom vrátenia bezdôvodného obohatenia, keďže žalovaný v 1. rade žalobcovi doposiaľ titulom splátok úveru uhradil spolu 4.031,67 eur, pričom žalobca mal nárok z neplatnej zmluvy o úvere len vo výške 2.000,- eur, teda rozdiel predstavuje bezdôvodné obohatenie. Ako už súd vyššie konštatoval, v prejednávanej veci ide o obchodno-záväzkový vzťah, a to nielen vo vzťahu k žalovanému v 1. rade, ale aj pokiaľ ide o žalovanú v 2. rade. Keďže žalovaná v 2. rade sa nepovažuje za spotrebiteľa, uzatvorená zmluva o úvere je platná (ako už súd uviedol vyššie, dojednaný úrok/odmena za poskytnutie úveru nie je neprimeraná, keďže ide o obchodno-záväzkový vzťah, nie o vzťah spotrebiteľský, a teda nespôsobuje neplatnosť uzatvorenej zmluvy o úvere), preto v danom prípade nedošlo ani k bezdôvodnému obohateniu. Žalovaní síce žalobcovi uhradili 4.031,67 eur, avšak v zmysle uzatvorenej zmluvy o úvere mali žalobcovi uhradiť 6.060,96 eur, preto súd vzájomnú žalobu žalovaného v 1. rade o zaplatenie 2.031,67 eur zamietol.

2.19 Súd prvej inštancie predmet sporu právne posúdil podľa § 1, § 261 ods. 7, § 273 ods. 1, § 365 ods. 1, § 397, § 407, § 497, § 499, § 500, § 501, § 502, § 503, § 504, § 506 Obchodného zákonníka, § 52, § 533, § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka. Úroky z omeškania priznal súd žalobcovi v súlade s ustanovením § 369 ods. 1, ods. 2 Obchodného zákonníka a ustanovením § 1 ods. 1, ods. 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 21/2013 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka.

2.20 V prejednávanej veci bol žalobca v konaní úspešný v celom rozsahu, preto súd priznal žalobcovi proti žalovaným v 1. a 2. rade, ktorí sú zaviazaní spoločne a nerozdielne, nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Keďže žalobca bol úspešný aj v konaní o vzájomnej žalobe, nakoľko túto súd v celom rozsahu zamietol, súd mu zároveň priznal vo vzťahu k žalovaným v 1. a 2. rade, ktorí sú zaviazaní spoločne a nerozdielne, nárok na náhradu trov konania o vzájomnej žalobe v rozsahu 100 %, a to z dôvodu, že z výpisu žalovaného v 1. rade z Obchodného registra vyplýva, že žalovaná v 2. rade je jedinou konateľkou a spoločníčkou žalovaného v 1. rade, teda ide o jednu osobu, a preto je namieste, aby ich súd zaviazal spoločne a nerozdielne na úhradu trov konania o vzájomnej žalobe. O výške náhrady trov konania ako aj trov konania o vzájomnej žalobe rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

3. Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaní. Namietali, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K namietaným nesprávnym skutkovým zisteniam tvrdili, že súd prvej inštancie kompletne prevzal argumentáciu žalobcu, dostatočne sa nezaoberal prostriedkami procesnej obrany, ktoré predložili a zotrval na svojom formulárovom rozhodovaní v týchto typoch sporov u rovnakého žalobcu, a to bez

akejkolvek snahy posúdiť individuálne podmienky tohto prípadu, podrobne preskúmať podmienky konkrétnej úverovej zmluvy a úverového vzťahu, ale najmä sa zaoberať ich relevantnými argumentmi. Keďže napadnuté rozhodnutie vo svojom odôvodnení nedáva odpoveď (lebo sa tým konajúci súd ani nezaoberal) na ich podstatnú námietku o neplatnosti úverovej zmluvy pre výkon práva zo strany žalobcu, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, a preto nemôže požívať právnu ochranu, je rozsudok súdu prvej inštancie v tomto smere nepreskúmateľný a tým nezrozumiteľný a nezákonný. Tento názor opierajú o rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo 261/96, v ktorom najvyšší súd vyslovil, že právu zo zmluvy, ktorou boli dohodnuté úroky vo výške, ktorá odporuje zásadám poctivého obchodného styku, nemôže súd poskytnúť ochranu. V nadväznosti na to konštatovali, že aj keď k tejto otázke a problematike tzv. civilnoprávnej úžery predložili zásadné listinné dôkazy a poukázali aj na judikatúru najvyšších súdov, ako aj na podrobné výpočty, na ktoré žalobca nedokázal reagovať protitvrdzeniami a protidôkazmi, konkrétne, že úver im bol poskytnutý so zmluvným úrokom vo výške 50,76 % ročne pri jednoduchom úročení, resp. pri zloženom úročení podľa žalobcu, (ktoré, ale z úverovej zmluvy nevyplýva) vo výške 31,94 % ročne, viac ako štvornásobne vyšším oproti úrokom z úverov poskytnutých bankami v danom čase, súd vec vôbec z namietaného hľadiska neposudzoval. Podľa Národnej banky Slovenska priemerná úroková sadzba nových obchodov v marci 2016 - spotrebiteľské a ostatné úvery, ktorými sú podľa poznámky 4 aj úvery poskytnuté pre iné účely ako napr. podnikanie so zmluvnou splatnosťou od 1 do 5 rokov, bola vo výške 8,64 % ročne a výška úrokovej sadzby určenej VÚB, a. s. pre Profi úver splátkový v sadzbe od 6,65 % ročne. Ak by sa pre posúdenie rozporu s dobrými mravmi a zásadami poctivého obchodného styku zoberal do úvahy už dvojnásobok týchto sadziieb (17,28 % ročne, resp. 13,3 % ročne), boli zmluvné úroky násobne vyššie, pretože z dojednanej splátky vo výške 126,27 eur mesačne predstavovala zmluvná odmena pre žalobcu 84,60 eur, t. j. zmluvné úroky tvorili až 67 % splátky. Majú za to, že analogicky sa v tomto smere dá použiť a aplikovať aj judikatúra civilnoprávnej úžery pri spotrebiteľských úveroch. Súd absolútne neriešil otázku nimi namietaného rozporu dojednanej výšky zmluvného úroku so zásadami poctivého obchodného styku, čo je pri viac ako štvornásobnom prekročení obvyklých bankových úrokov jednoznačne dané a preukázané. Ďalej zdôraznili, že súd vôbec nezohľadnil ich tvrdenia o dôvodoch uzatvorenia úverovej zmluvy, teda že úverové prostriedky žalovaný v 1. rade súrne potreboval na prevádzkové náklady (úhradu zábezpeky a prvého nájmu vo vhodných a zaujímavých priestoroch, kde si následne zriadil prevádzku a chcel vykonávať svoju podnikateľskú činnosť). Ako začínajúcej obchodnej spoločnosti bez vykázania hospodárskych výsledkov mu neboli banky ochotné poskytnúť žiaden úver a iné možnosti pre získanie takejto vyššej sumy v danom čase nemal, preto bol v tejto tiesni nútený obrátiť sa na žalobcu ako nebankový subjekt a následne v podstate „donútený“ prijať ním určené extrémne nevýhodné zmluvné podmienky. V tejto súvislosti sa domnievali, že bez ohľadu na povahu tiesne je aj využitie finančnej tiesne dlžníka v spojení s neprimeranou hodnotou protiplnenia konaním v rozpore s dobrými mravmi (teda aj v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku) a na finančnom trhu pri požiadavke odbornej starostlivosti je takáto úverová politika neakceptovateľná. Pre zistenie hrubého nepomeru treba vychádzať z objektívnej, teda relevantnej trhovej hodnoty vzájomných plnení, nie zo subjektívneho ohodnotenia plnení zmluvnými stranami. Už samotná existencia hrubého nepomeru plnení, bez ohľadu na pohnútky a charakter účastníkov zmluvného vzťahu, teda objektívne, sama o sebe spôsobuje rozpor s dobrými mravmi. Súčasne podotkli, že súd rovnako nijako nereflektoval skutočnosti uvádzané žalovanou v 2. rade týkajúce sa toho, prečo došlo k omeškaniu s platbami úveru, a to, že kvôli vážnemu úrazu, významnému zhoršeniu zdravotného stavu a neskoršej dopravnej nehode mala obmedzenú možnosť vykonávať zárobkovú a podnikateľskú činnosť. Napriek tomu boli splátky splácané za cenu jej ďalšieho zadĺženia, neskôr splácala podľa jej finančných možností, pričom žalobca na jej žiadosť o odklad splátok reagoval negatívne a ani na jej opakované žiadosti doručené mu koncom roka 2020 a začiatkom roka 2021, jej dostatočne nešpecifikoval a neobjasnil, na aké účely boli započítané ňou platené úhrady. Navyše podľa jej názoru zo strany súdu prvej inštancie došlo k nesprávnej aplikácii ustanovenia § 502 Obchodného zákonníka, keď otázku výšky zmluvného úroku neposudzoval z hľadiska súladu so zásadami poctivého obchodného styku správne, v zmysle právnej úpravy. Vo vzťahu k namietanému nesprávnemu právnemu posúdeniu veci trvali na tom, že žalovaná v 2. rade uzatvorila úverovú zmluvu so žalobcom v pozícii spoludlžníka ako fyzická osoba nepodnikateľ, teda ako spotrebiteľ a na tomto závere nemení nič skutočnosť, že úver bol žalovanému v 1. rade poskytnutý na podnikateľské účely. Keďže súd prvej inštancie odôvodnil svoj záver o aplikácii ustanovení Obchodného zákonníka aj na žalovanú v 2. rade a nepreukázal jej postavenie ako spotrebiteľa s poukazom na ručiteľský záväzok a jeho akcesorický charakter, sú jeho závery neutržateľné, arbitrárne a nesprávne, lebo žalovaná v 2. rade nevystupovala v zmluvnom vzťahu ako ručiteľ, ale ako spoludlžník s úplne odlišným postavením. Na tomto mieste podotkli, že spoludlžník nie je ručiteľ, kde ručiteľský záväzok je akcesorický a viazaný

na hlavný záväzok, teda sa spravuje aj jeho právnym režimom. Spoludlžník je účastníkom hlavného (jediného) záväzku, a teda aj vo vzťahu k nemu sa uplatňuje režim podľa jeho postavenia, vrátane poučení a práv z toho plynúcich. Z tohto hľadiska žalovaná v 2. rade vystupovala v úverovom vzťahu jednoznačne ako spotrebiteľ, a preto mala úverová zmluva obsahovať takú úpravu a také zmluvné podmienky ako pri „klasicknej“ spotrebiteľskej zmluve, čo sa nestalo. Je nepochybné, že predmetná úverová zmluva zakotvuje zmluvné úroky vo výške dosahujúcej civilnoprávnu úžeru, a preto je zmluva absolútne neplatná pre rozpor s dobrými mravmi a žalobca má nárok len na vrátenie poskytnutej istiny úveru, čo už uskutočnenými platbami žalovaný v 1. rade vykonal, a naopak je žalovaným povinný uhradiť sumu uplatnenú vzájomnou žalobou. Zároveň je minimálne vo vzťahu k žalovanej v 2. rade pri uplatnení režimu premlčania podľa Občianskeho zákonníka dôvodne vznesená námietka premlčania, keďže žaloba bola podaná po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty. Platby na úver vykonával len žalovaný v 1. rade, pričom čiastočné plnenie nie je podľa úpravy v Občianskom zákonníku úkonom, ktorý znamená uznanie zvyšku dlhu (teda ani zo strany žalovanej v 2. rade) ako v prípade ustanovenia § 407 ods. 3 Obchodného zákonníka, odhladnuc od toho, že čiastočným plnením ani žalovaný v 1. rade neuznal zvyšok nároku, keďže sa opakovane od žalobcu domáhal vyššespecifikovania platieb a mal za to, že úver už preplatil (viď k odporu predložená komunikácia medzi nimi). Vo vzťahu k zmluvnej pokute majú za to, že zmluvná pokuta vo výške 0,1 % denne z dlžnej sumy za každý deň omeškania, čo po prepočte predstavuje zmluvnú pokutu vo výške 36,50 % ročne, je absolútne neprimeraná, pričom z dôvodu, že neargumentovali neprimeranosťou zmluvnej pokuty jej aktuálnou výškou vzhľadom na dĺžku omeškania, teda argumentácia súdu o tom je úplne nadbytočná. Poukazovali však na to, že zmluvný úrok v súčte so zmluvnou pokutou predstavuje neuveriteľnú výšku 87,26 % ročne. Hoci judikatúra väčšinou pojednáva o maximálnych úrokoch, treba ju aplikovať na celkovú sumu zisku na strane veriteľa bez ohľadu na jeho formálne pomenovanie (zisk, navýšenie, poplatok, pokuta), pretože úrok je iba obvyklým percentuálnym vyjadrením zisku veriteľa. V súčasnosti sa často z dôvodu snahy vyhnúť sa aplikácii judikatúry v oblasti úžery vyjadrenej v úrokoch v úverových zmluvách nachádzajú rôzne druhy osobitných poplatkov, či navýšení istiny a podobne, ktoré v konečnom dôsledku nemožno pomenovať inak ako odmenu, či zisk. V bode 10.1 zmluvy o úvere bola dojednaná zmluvná pokuta len v prípade omeškania dlžníka, teda nie žalovanej v 2. rade ako spoludlžníka. Konajúci súd v tomto nekriticky prevzal tvrdenia žalobcu s poukazom na staršie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, individuálnym prípadom a podmienkami sa však nezaoberal. Aj keď navrhli, aby súd prípadne uplatnil aj moderačné právo podľa § 301 Obchodného zákonníka a znížil zmluvnú pokutu na primeranú výšku, a to na úroveň zákonnej výšky úrokov z omeškania v obchodnom práve (9 % ročne), lebo dojednaná zmluvná pokuta bola v štvornásobnej výške oproti tejto hodnote, súd nijako bližšie nezdôvodnil ako vyhodnotil výšku zmluvnej pokuty vo vzťahu k hodnote zabezpečovanej povinnosti, námietku, že sa netýka tento nárok žalovanej v 2. rade a ani prečo nepristúpil k využitiu moderačného práva, teda aj v tejto časti je napadnutý rozsudok nepreskúmateľný. Ohľadom namietaných nesprávnych skutkových zistení tiež pripomenuli, že žalobca nepredložil žiadne doklady o doručení listu z 9. júla 2017 žalovanému v 1. rade, ktorý sa navyše týkal len výzvy na úhradu ročných splátok vo výške 378,81 eur a tiež o doručovaní pokusu o zmier zo 14. augusta 2017, v ktorom sa právny zástupca žalobcu odvolával na aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka. Okrem toho už v odpore navrhli ako dôkazný prostriedok, aby súd vyžiadal potvrdenia od jednotlivých bánk o výške podnikateľských úverov v 1. kvartáli 2016 pre posúdenie podstatnej otázky, či výška zmluvného úroku nie je v rozpore so zásadou poctivého obchodného styku, k čomu súd ani na ich opakované žiadosti nepristúpil, teda nemal relevantné informácie dôležité pre rozhodnutie v merite veci, a to pre posúdenie primeranosti úrokovej sadzby podľa predmetnej zmluvy o úvere, ktorá celkom zjavne obsahuje úžernícku úroveň, preto jej nemožno poskytnúť právnu ochranu. Na základe uvedených skutočností žalovaní navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietne, vyhovie vzájomnej žalobe žalovaného v 1. rade a zaviazá žalobcu nahradiť žalovanému trovy konania pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom v rozsahu 100 %, resp. tento rozsudok zruší a vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Žalobca sa k odvolaniu žalovaných v súdom určenej lehote písomne nevyjadril.

5. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, v rámci kompetencií vyplývajúcich z ustanovenia § 34 CSP, po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenými osobami (§ 359 CSP), prejednal odvolanie podané žalovanými a preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil odvolacie pojednávanie podľa § 385 CSP (a contrario) a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom. Právnym dôsledkom takéhoto

postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 382, § 385 CSP). Pri preskúvaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP). Po prieskume napadnutého rozhodnutia podľa vyššie uvedených zásad (§ 379, § 380 ods. 1, 2 CSP) dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalovaných nie je dôvodné a napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správne potvrdiť.

6. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

8. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie dostatočným, jasným, zrozumiteľným a výstižným spôsobom vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Podrobným spôsobom objasnil, na základe akých skutočností a na podklade akej právnej úpravy vec právne posúdil. V nadväznosti na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné opakovať resp. dopĺňať rozhodnutie súdu prvej inštancie. Len na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie uvádza:

9. Napriek tomu, že žalovaná v 2. rade je v žiadosti o úver (č. I. 5 spisu) označená ako žiadateľ FO - podnikateľ a v zmluve o úvere (č. I. 7 spisu) je označená ako spoludlžník č. 1, je nepochybné, že žalovaná v 2. rade vystupovala v danom zmluvnom vzťahu ako spoludlžník č. 1 a súčasne ako jediná spoludlžníčka. Zároveň lustráciou v obchodnom registri odvolací súd zistil, že žalovaná v 2. rade je od 29. novembra 2014 jedinou spoločníčkou a jedinou konateľkou žalovaného v 1. rade.

10. Podľa článku 4. bod 4.1. zmluvy o úvere spoludlžník č. 1 a spoludlžník č. 2 týmto pristupujú na základe § 533 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka k peňažnému záväzku dlžníka spočívajúcemu v úhrade úveru, príslušenstva úveru, prípadne uplatňovaných zmluvných pokút a ďalších prípadných peňažných záväzkov, ktoré vyplývú/vzniknú z tejto zmluvy a jej prípadných dodatkov.

11. Podľa článku 6. bod 6.1. zmluvy o úvere dlžník, spoludlžník č. 1, spoludlžník č. 2 sa zaväzujú uhradiť splátky v dohodnutých termínoch splatnosti na bankový účet veriteľa. Splátka alebo iný záväzok dlžníka, spoludlžníka č. 1, spoludlžníka č. 2 sa pre účely tejto zmluvy považuje za uhradený dňom pripísania príslušnej čiastky na bankový účet veriteľa. Dlžník, spoludlžník č. 1 a spoludlžník č. 2 sa zaväzujú pri úhrade splátky či iného záväzku podľa tejto zmluvy uvádzať ako variabilný symbol číslo tejto zmluvy.

12. Podľa článku 14. bod 14.1. zmluvy o úvere v prípade, že dôjde k prípadu neplnenia podľa článku 15. tejto zmluvy a úver sa stane okamžite splatným, je veriteľ oprávnený domáhať sa splnenia dlžníkovho záväzku realizovaním zabezpečenia uvedeného v článku 4. tejto zmluvy.

13. Podľa článku 15. bod 15.1. písm. a) a písm. c) zmluvy o úvere ktorákoľvek z nižšie uvedených udalostí bude považovaná za prípad neplnenia: v deň splatnosti nebude uhradená splatná splátka alebo iný splatný záväzok podľa tejto zmluvy, dlžník poruší akýkoľvek svoj záväzok alebo povinnosť z tejto zmluvy alebo zo zmlúv upravujúcich zabezpečenie jeho záväzkov z tejto zmluvy.

14. Podľa článku 19 bod 19.5. zmluvy o úvere právne vzťahy touto zmluvou výslovne neupravené sa riadia príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka ako aj ustanoveniami ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov. Táto zmluva sa riadi a bude vykladaná v súlade so slovenským právom.

15. V nadväznosti na to odvolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Cdo 133/2010 z 28. júna 2012, v ktorom dovolací súd konštatoval, že podľa § 533 Občianskeho zákonníka, kto bez súhlasu dlžníka dohodne písomne s veriteľom, že splní za dlžníka jeho peňažný záväzok, stáva sa dlžníkom popri pôvodnom dlžníkovi a obaja dlžníci sú zaviazaní spoločne a nerozdielne; ustanovenie § 531 ods. 4 platí obdobne. V zmysle citovaného zákonného ustanovenia predpokladom vzniku zabezpečenia záväzku je uzavretie dohody medzi veriteľom a prístupujúcim dlžníkom. Táto dohoda musí mať písomnú formu a jej obsahom je záväzok tretej osoby splniť za dlžníka jeho peňažný dlh veriteľovi. Pôvodný dlžník nie je účastníkom tejto dohody, preto sa súhlas pôvodného dlžníka s dohodou nevyžaduje. Je tomu tak preto, že nedochádza k zmene pôvodného záväzkového vzťahu (pôvodný dlžník neprestáva byť dlžníkom a nezaniká jeho povinnosť z už vzniknutého záväzkového vzťahu). V prípade prístúpenia k záväzku (dlhu) ide o prístúpenie ďalšieho dlžníka do existujúceho právneho vzťahu medzi dlžníkom a veriteľom, a to na strane pôvodného dlžníka (tzv. kumulatívne intercesia). Nový dlžník je veriteľovi zaviazaný spoločne a nerozdielne s pôvodným dlžníkom. V plnom rozsahu je tu potrebné aplikovať ustanovenie § 511 Občianskeho zákonníka o pasívnej solidarite, vrátane práva na následný postih medzi pôvodným a novým dlžníkom. V naposledy uvedenom prípade sa zrejme bude vychádzať z toho, že pokiaľ nebolo inej dohody, podiely dlžníkov na dlhu sú rovnaké (§ 511 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Splnením záväzku ktorýmkoľvek dlžníkom dochádza k zániku pôvodného záväzkového vzťahu a súčasne aj k zániku zabezpečenia záväzku.

16. Zároveň odvolací súd dáva do pozornosti rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-464/01 z 20. januára 2005 (Johann Gruber c/a Bay Wa AG), v ktorom súdny dvor dospel k nasledujúcim právnym záverom:

30 Najprv treba pripomenúť, že Bruselský dohovor stanovuje vo svojej hlave II oddielu 4 pravidlá súdnej právomoci vo veciach spotrebiteľských zmlúv. Spotrebiteľská zmluva je definovaná, ako vyplýva aj zo samotného znenia článku 13 prvého odseku tohto dohovoru, ako „zmluva uzavretá osobou na účel, ktorý nemožno považovať za súčasť jej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

31 Podľa ustálenej judikatúry sa majú pojmy použité v Bruselskom dohovore - medzi ktoré patrí predovšetkým pojem „spotrebiteľ“ v zmysle článkov 13 až 15 tohto dohovoru - vykladať autonómne a s poukazom predovšetkým na systematiku a ciele tohto dohovoru, aby bolo zabezpečené ich jednotné uplatňovanie vo všetkých zmluvných štátoch (pozri najmä rozsudky z 21. júna 1978, Bertrand, 150/77, Zb. s. 1431, body 14 až 16; z 19. januára 1993, Shearson Lehman Hutton, C-89/91, Zb. s. I-139, bod 13; z 3. júla 1997, Benincasa, C-269/95, Zb. s. I-3767, bod 12; z 27. apríla 1999, Mietz, C-99/96, Zb. s. I-2277, bod 26, a z 11. júla 2002, Gabriel, C-96/00, Zb. s. I-6367, bod 37).

32 Po prvé, v systematike Bruselského dohovoru predstavuje súdna právomoc zmluvného štátu bydliska žalovaného všeobecný princíp, ktorý je vyjadrený v článku 2 prvom odseku tohto dohovoru a len v prípadoch, ktoré sú výnimkou z tohto princípu, stanovených v tomto dohovore, sa osoba môže alebo musí žalovať na súdoch iného zmluvného štátu. V dôsledku toho sa pravidlá právomoci, ktoré sú výnimkou zo všeobecného princípu musia vykladať doslovne v tom zmysle, že ich výklad nesmie ísť nad rámec prípadov, ktoré sú v tomto dohovore výslovne uvedené (pozri najmä už citované rozsudky Bertrand, bod 17; Shearson Lehman Hutton, body 14 až 16; Benincasa, bod 13, a Mietz, bod 27).

33 Takýto výklad je o to viac nevyhnutný v prípade pravidla právomoci, akým je pravidlo uvedené v článku 14 Bruselského dohovoru, ktorý v zmysle článku 13 prvého odseku umožňuje spotrebiteľovi žalovať druhého účastníka zmluvy na súdoch zmluvného štátu, v ktorom má svoje bydlisko. S výnimkou výslovne uvedených prípadov totiž tento dohovor nie je naklonený pripusteniu právomoci súdov bydliska žalobcu (pozri rozsudky z 11. januára 1990, Dumez France a Tracoba, C-220/88, Zb. s. I-49, body 16 a 19; Shearson Lehman Hutton, už citovaný, bod 17; Benincasa, už citovaný, bod 14, a z 10. júna 2004, Kronhofer, C-168/02, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, bod 20).

34 Po druhé, Súdny dvor opakovane vyslovil, že cieľom osobitnej úpravy zavedenej ustanoveniami hlavy II oddielu 4 Bruselského dohovoru, ktorý sa odchyľuje od základného pravidla stanoveného v článku 2 prvom odseku a od pravidla osobitnej právomoci pre zmluvné veci vo všeobecnosti uvedeného v článku 5 bode 1 tohto dohovoru, je zabezpečiť primeranú ochranu spotrebiteľa ako ekonomicky slabšieho a právne menej skúseného účastníka zmluvy voči podnikateľovi, druhému účastníkovi zmluvy, teda ochranu účastníka zmluvy, ktorého prístup k súdu nesmie byť sťažený povinnosťou podať žalobu na

súdoch štátu bydliska druhého účastníka zmluvy (pozri najmä už citované rozsudky Shearson Lehman Hutton, bod 18, a Gabriel, bod 39).

35 Zo systému pravidiel právomoci vytvoreného Bruselským dohovorom, ako aj zo zmyslu osobitnej úpravy stanovenej v ustanoveniach hlavy II oddielu 4 tohto dohovoru Súdny dvor vyvodil, že tieto ustanovenia sa vzťahujú len na konečných súkromných spotrebiteľov, ktorý nevykonávajú obchodnú alebo inú podnikateľskú činnosť, keďže výhoda takýchto ustanovení sa nesmie rozšíriť na osoby, pre ktoré osobitná ochrana nie je odôvodnená (pozri v tomto zmysle najmä už citované rozsudky Bertrand, bod 21; Shearson Lehman Hutton, body 19 a 22; Benincasa, bod 15, a Gabriel, bod 39).

36 V tejto súvislosti upresnil Súdny dvor v bodoch 16 až 18 už citovaného rozsudku Benincasa, že pojem „spotrebiteľ“ v zmysle článku 13 prvého odseku a článku 14 prvého odseku Bruselského dohovoru sa má vykladať reštriktívne a s odvolaním sa na postavenie tejto osoby v rámci určitej zmluvy vo vzťahu k jej povahe a účelu, a nie na subjektívnu situáciu tejto osoby, pričom jednu a tú istú osobu možno považovať pri určitých plneniach za spotrebiteľa a pri iných plneniach za podnikateľa. Súdny dvor z toho vyvodil, že osobitná úprava stanovená týmto dohovorom na ochranu spotrebiteľa ako slabšej strany sa uplatní len na zmluvy uzavreté jednotlivcom mimo a nezávisle od obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti alebo účelu s jediným cieľom uspokojiť vlastnú súkromnú spotrebu, pričom takáto ochrana nie je odôvodnená v prípade zmluvy uzavretej na účel obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

37 Z toho vyplýva, že pravidlá osobitnej právomoci uvedené v článkoch 13 až 15 Bruselského dohovoru sa v zásade uplatnia len za predpokladu, že predmetom uzavretej zmluvy medzi stranami je využitie tovaru alebo služieb na iný účel ako je obchodná alebo iná podnikateľská činnosť.

38 S prihliadnutím na tieto zásady treba preskúmať, či a v akom rozsahu sa na zmluvu, akou je zmluva vo veci samej, ktorá sa týka činností čiastočne obchodných alebo iných podnikateľských a čiastočne súkromných, vzťahujú odchylné pravidlá právomoci stanovené v týchto článkoch 13 až 15.

39 V tejto súvislosti jednoznačne vyplýva z cieľa článkov 13 až 15 Bruselského dohovoru, ktorým je riadne chrániť osobu, ktorá sa považuje za slabšiu v porovnaní s druhým účastníkom zmluvy, že na tieto ustanovenia sa zásadne nemôže odvolať osoba, ktorá uzavrie zmluvu týkajúcu sa čiastočne jej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a ktorá teda len čiastočne koná mimo obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. K inému záveru by bolo možné dospieť len v prípade, ak by spojenie medzi zmluvou a obchodnou alebo inou podnikateľskou činnosťou dotknutej osoby bolo tak slabé, že by bolo len okrajové a z tohto dôvodu by v rámci plnenia, pre ktoré bola zmluva uzavretá, malo posudzujúcu ju v jej celosti len zanedbateľnú úlohu.

40 Ako uviedol generálny advokát v bodoch 40 a 41 svojich návrhov, ak uzavrie osoba zmluvu na účel súvisiaci s jej obchodnou alebo inou podnikateľskou činnosťou, musí sa považovať za rovnocennú s druhým účastníkom zmluvy v tom zmysle, že osobitná ochrana vyhradená spotrebiteľom Bruselským dohovorom nie je v takomto prípade odôvodnená.

41 Na tejto úvahe nič nemení skutočnosť, že predmetná zmluva sa vzťahuje aj na súkromný účel a platí nezávisle od pomeru medzi súkromným a podnikateľským účelom využitia dotknutého tovaru alebo služby, a to dokonca aj vtedy, ak by prevládalo súkromné využitie, pokiaľ by využitie na podnikateľské účely nebolo zanedbateľné.

42 V dôsledku toho nie je v prípade zmluvy s dvojakým účelom na vylúčenie uplatnenia článkov 13 až 15 tohto dohovoru nevyhnutné, aby prevládalo využitie dotknutého tovaru alebo služby na podnikateľské účely.

43 Takýto výklad potvrdzuje okolnosť, že pojem „spotrebiteľ“ je v článku 13 prvom odseku Bruselského dohovoru definovaný jednoznačne reštriktívne, pričom je použité negatívne slovné spojenie („zmluvy uzavretej... na účel, ktorý nemožno považovať za súčasť... obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti“). Doslovný musí byť okrem toho aj výklad definície spotrebiteľskej zmluvy, pretože predstavuje výnimku zo základného pravidla právomoci uvedeného v článku 2 prvom odseku tohto dohovoru a mimoriadne zveruje právomoc súdom štátu bydliska žalobcu (pozri body 32 a 33 tohto rozsudku).

44 Tento výklad sa natíska aj z dôvodu, že kvalifikáciu zmluvy možno vykonať až po jej celkovom posúdení, pričom Súdny dvor viackrát vyslovil, že jedným zo základných cieľov Bruselského dohovoru je vyhnúť situácii, v ktorej má viacero súdov právomoc vo vzťahu k tomu istému právnemu vzťahu (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky z 19. februára 2002, Besix, C-256/00, Zb. s. I-1699, bod 27; Gabriel, už citovaný, bod 57, a z 5. februára 2004, DFDS Torline, C-18/02, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, bod 26).

45 Výklad, ktorým sa neprizná charakteristika spotrebiteľa v zmysle článku 13 prvého odseku Bruselského dohovoru, ak medzi účelom využitia tovaru alebo služieb a obchodnou alebo inou podnikateľskou činnosťou dotknutej osoby existuje nie zanedbateľný vzťah, najviac zodpovedá požiadavkám právnej istoty a predvídateľnosti súdnej právomoci budúcim žalovaným, ktoré predstavujú základ tohto dohovoru (pozri najmä rozsudok Besix, už citovaný, body 24 až 26).

46 V súlade obvyklými pravidlami týkajúcimi sa dôkazného bremena je povinnosťou osoby, ktorá sa dovoľáva článkov 13 až 15 Bruselského dohovoru, dokázať, že v predmetnej zmluve s dvojakým účelom má podnikateľský účel len zanedbateľný význam, pričom druhá strana má právo predložiť opačný dôkaz.

47 Je vecou príslušného súdu rozhodnúť na základe dôkazných prostriedkov, ktoré mu boli na tento účel predložené, či sa táto zmluva vzťahovala v nie zanedbateľnom rozsahu na podnikateľskú činnosť dotknutej osoby alebo či naopak využitie na podnikateľské účely bolo bezvýznamné. Vnútroštátny súd musí pritom posúdiť nielen obsah, povahu a účel zmluvy, ale aj objektívne okolnosti, ktoré sprevádzali jej uzavretie.

48 Pokiaľ ide o otázku vnútroštátneho súdu, či je nevyhnutné, aby mal druhý účastník zmluvy, ktorý nie je domnelým spotrebiteľom vedomosť o účele plnenia, kvôli ktorému došlo k uzavretiu tejto zmluvy, ako aj o podmienkach, za ktorých bola uzavretá, je potrebné upresniť, že s cieľom čo najviac uľahčiť spracovanie a hodnotenie dôkazov sa dotknutý súd musí prednostne oprieť o dôkazné prostriedky, ktoré objektívne vyplývajú zo spisu.

49 Ak tieto dôkazné prostriedky postačujú na to, aby z nich vnútroštátny súd vyvodil, že zmluva sa vzťahuje v nie zanedbateľnom rozsahu na podnikateľskú činnosť dotknutej osoby, nesmú sa v žiadnom prípade uplatniť články 13 až 15 Bruselského dohovoru z dôvodu ich osobitného postavenia v systematike tohto dohovoru. V takom prípade nie je preto potrebné skúmať, či druhý účastník zmluvy vedel o podnikateľskom využití.

50 Ak naopak objektívne okolnosti neumožňujú z právneho hľadiska dostatočne preukázať, že plnenie, pre ktoré bola zmluva s dvojakým účelom uzavretá, sledovalo nie zanedbateľný podnikateľský účel, musí sa táto zmluva zásadne považovať za spotrebiteľskú v zmysle týchto článkov 13 až 15, pretože inak by tieto ustanovenia stratili svoj význam.

51 V súvislosti s výnimočnou povahou ochrannej úpravy stanovenou v článkoch 13 až 15 Bruselského dohovoru musí vnútroštátny súd okrem toho preskúmať, či druhý účastník zmluvy nemohol oprávnené prehliadnuť nepodnikateľský účel plnenia z dôvodu, že domnelý spotrebiteľ v skutočnosti vlastným správaním voči budúcemu druhému účastníkovi zmluvy vyvolal dojem, že konal na podnikateľské účely.

52 Tak by tomu bolo v prípade, ak by si jednotlivec bez ďalšieho upresnenia objednal predmety, ktoré môžu skutočne slúžiť na výkon jeho podnikateľskej činnosti, použil na tento účel listový papier s obchodnou hlavičkou, nechal si dodať tovar na adresu miesta obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, alebo by sa zmienil o možnosti vrátenia dane z pridanej hodnoty.

53 V takom prípade sa osobitné pravidlá právomoci vo veciach spotrebiteľských zmlúv stanovené v článkoch 13 až 15 Bruselského dohovoru neuplatnia, aj keď je zmluva uzavretá s len zanedbateľným podnikateľským účelom, pretože so zreteľom na dojem, ktorý jednotlivec vzbudil v dobromyseľnom druhom účastníkovi zmluvy, sa treba domnievať, že sa vzdal ochrany priznanej týmito článkami.

54 S prihliadnutím na všetky predchádzajúce posúdenia treba na prvé tri položené otázky odpovedať tak, že pravidlá právomoci uvedené v Bruselskom dohovore sa vykladajú takto:

- osoba, ktorá uzavrela zmluvu týkajúcu sa tovaru určeného čiastočne na podnikateľský účel a čiastočne na účel, ktorý nie je súčasťou jej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, nemá právo dovoľávať sa výhod vyplývajúcich z pravidiel osobitnej právomoci stanovených v článkoch 13 až 15 tohto dohovoru, s výnimkou prípadu, že podnikateľský účel je do takej miery okrajový, že má v celkovom kontexte predmetného plnenia len zanedbateľný význam, pričom skutočnosť, že prevažuje nepodnikateľský aspekt nie je v tomto ohľade významná,
- je na konajúcom súde, aby rozhodol, či bola predmetná zmluva uzavretá s cieľom uspokojiť v nie zanedbateľnom rozsahu potreby týkajúce sa obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti dotknutej osoby, alebo naopak, či bol podnikateľský účel len nevýznamný,
- na tento účel musí tento súd zohľadniť všetky rozhodujúce skutkové okolnosti, ktoré objektívne vyplývajú zo spisu; naopak nie je potrebné zohľadňovať okolnosti alebo skutočnosti, o ktorých mohol druhý účastník zmluvy vedieť pri uzatváraní zmluvy, s výnimkou prípadu, ak sa osoba, ktorá sa dovoľáva postavenia spotrebiteľa, správala tak, že u druhého účastníka zmluvy mohla oprávnené vzbudiť dojem, že koná na podnikateľské účely.

17. Vzhľadom na vyššie citované ustanovenia zmluvy o úvere a právne názory sa odvolací súd síce stotožňuje s tvrdením žalovaných, že žalovaná v 2. rade nevystupovala v zmluvnom vzťahu ako ručiteľ, ale ako spoludlžník s úplne odlišným postavením a rovnako ako žalovaní považuje za nesprávny záver súdu prvej inštancie, že je nedôvodné tvrdenie žalovanej v 2. rade, že by v súčasnosti bola považovaná za spotrebiteľa, keďže takéto postavenie by mohla mať ako ručiteľ len v prípade, že by samotná úverová zmluva bola spotrebiteľskou zmluvou (t. j. v situácii, kedy by dlžník bol spotrebiteľom), čo však v rozhodovanej veci nenastalo.

18. Na druhej strane odvolací súd zdôrazňuje, že žalovaná v 2. rade pristúpila do existujúceho právneho vzťahu medzi dlžníkom a veriteľom, ktorý je nepochybne vzťahom obchodnoprávnym, pričom v mene žalovaného v 1. rade ako dlžníka sama zmluvu o úvere, ktorý mu bol poskytnutý na účel vyplývajúci/súvisiaci s výkonom jeho podnikateľskej činnosti uzavrela. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie správne posúdil právny vzťah medzi žalovanou v 2. rade ako spoludlžníkom 1 a žalobcom ako veriteľom ako vzťah obchodno-právny a takisto pri tomto posúdení postupoval správne, keď zohľadnil status žalovanej v 2. rade ako jedinej spoločníčky a jedinej konateľky žalovaného v 1. rade, ktorý odvolací súd v danej veci hodnotí ako rozhodujúcu skutkovú okolnosť.

19. Súčasne odvolací súd k argumentácii žalovaných dodáva, že aj keď žalovaná v 2. rade uzatvorila zmluvu o úvere ako fyzická osoba - nepodnikateľ, neuzatvorila ju ako spotrebiteľ, čo súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku preukázal, a aj preto nemohol ako dôvodne vznesenú posúdiť námietku premlčania podľa Občianskeho zákonníka vo vzťahu k žalovanej v 2. rade.

20. Pokiaľ žalovaní tvrdili, že súd vôbec nezohľadnil dôvody uzatvorenia zmluvy o úvere, a to, že úverové prostriedky žalovaný v 1. rade sírne potreboval na prevádzkové náklady (úhradu zábezpeky a prvého nájmu vo vhodných a zaujímavých priestoroch, kde si následne zriadil prevádzku a chcel vykonávať svoju podnikateľskú činnosť) a ako začínajúcej obchodnej spoločnosti bez vykázania hospodárskych výsledkov mu neboli banky ochotné poskytnúť žiaden úver a iné možnosti pre získanie takejto vyššej sumy v danom čase nemal, preto bol v tejto tiesni nútený obrátiť sa na žalobcu ako nebankový subjekt a následne v podstate „donútený“ prijať ním určené extrémne nevýhodné zmluvné podmienky, odvolací súd uvádza, že toto ich tvrdenie je neakceptovateľné.

21. Dôkazom toho je výpis z obchodného registra, v súlade s ktorým žalovaný v 1. rade vznikol 17. októbra 2013 a od 29. novembra 2014 zmenil len svoje sídlo a jeho jedinou spoločníčkou a jedinou konateľkou sa stala žalovaná v 2. rade. Teda žalovaný v 1. rade nielenže nebol, ale ani nemohol byť v marci 2016 po viac ako dvoch rokoch od svojho vzniku a po viac ako roku od nadobudnutia statusu jeho jedinej spoločníčky a jedinej konateľky žalovanou v 2. rade začínajúcou obchodnou spoločnosťou a nebol ani obchodnou spoločnosťou bez vykázania hospodárskych výsledkov, keďže zo žiadosti o úver vyplýva, že jeho hrubé ročné príjmy (obrat z posledného podaného daňového priznania) boli vo výške 19.019,78 eur a záväzky boli vo výške 258,- eur mesačne. Žiadosť o úver a zmluva o úvere sú zase dôkazom toho, že tvrdenie žalovaných, že úverové prostriedky žalovaný v 1. rade sírne potreboval na prevádzkové náklady (úhradu zábezpeky a prvého nájmu vo vhodných a zaujímavých priestoroch, kde si následne zriadil prevádzku a chcel vykonávať svoju podnikateľskú činnosť), je v rozpore s ich obsahom, pretože v prvom z týchto dokumentov je ako bližšia špecifikácia účelu čerpania úveru uvedené „počítače + software“ a podľa článku 1. bod 1.2. druhého z týchto dokumentov dlžník pri uzatváraní a plnení tejto zmluvy vystupuje ako podnikateľský subjekt a poskytnutý úver využije na nasledovný účel vyplývajúci/súvisiaci s výkonom jeho podnikateľskej činnosti: B - Prevádzkové náklady (nákup materiálu atď.): počítače a software.

22. Žalovaní tiež namietali, že súd prvej inštancie nijako nereflektoval skutočnosti uvádzané žalovanou v 2. rade týkajúce sa toho, prečo došlo k omeškaniu s platbami úveru, a to, že kvôli vážnemu úrazu, významnému zhoršeniu zdravotného stavu a neskoršej dopravnej nehode mala obmedzenú možnosť vykonávať zárobkovú a podnikateľskú činnosť. V tejto súvislosti odvolací súd pripomína, že podľa článku 12. bod 12.2. zmluvy o úvere neobmedzujú ostatné záväzky a povinnosti dlžníka podľa tejto zmluvy sa dlžník zaväzuje informovať veriteľa bez zbytočného odkladu o všetkých okolnostiach, ktoré môžu mať vplyv na schopnosť dlžníka splniť ktorýkoľvek z jeho záväzkov uvedených v tejto zmluve alebo vplyv na platnosť či vymožitelnosť zabezpečenia, alebo ktoré môžu v konečnom dôsledku zapríčiniť alebo vyústiť v porušenie tejto zmluvy. Ďalej sa dlžník zaväzuje informovať veriteľa o zmene názvu spoločnosti, zmene sídla, o zvýšení či znížení základného imania ako aj ďalších podstatných zmenách. Tieto ustanovenia platia obdobne i pre spoludlžníka č. 1 a spoludlžníka č. 2.

23. Z obsahu spisu však vyplýva, že žalovaná v 2. rade žalobcu o svojich zdravotných problémoch informovala až v odpore proti platobnému rozkazu z 29. júla 2021, v ktorom uviedla, že v decembri 2016 utrpela vážny úraz - zlomeninu pravého ramena, ktorý si vyžiadal aj operačné riešenie a jej hospitalizáciu od 14. decembra do 17. decembra 2017. Aj po operácii u nej pretrvávali bolesti ramena aj napriek rehabilitáciám, s pravou rukou nemohla pracovať, trpela závratmi, slabosťou, kolapsovými

stavmi (liečené u neurológa). Zlé zrastenie a ďalšie príčiny u nej vyvolali potrebu ďalšej operácie ramena 7. septembra 2017. Jej zlý stav viedol k priznaniu invalidity a napokon vyvrcholil aj jej dopravnou nehodou 1. októbra 2018, kedy odpadla za volantom a musela byť hospitalizovaná. Ako prílohy odporu proti platobnému rozkazu boli súdu prvej inštancie doručené lekárske správy a prepúšťacie správy z obdobia od 23. decembra 2016 (zlomenina horného konca ramennej kosti, hlava) do 5. októbra 2018 (hospitalizácia po autonehode) a rozhodnutie Sociálnej poisťovne o priznaní invalidného dôchodku z 26. júna 2018.

24. Žalovaní v nadväznosti na tvrdenia o zdravotných problémoch žalovanej v 2. rade tvrdili aj to, že žalobca na žiadosť žalovanej v 2. rade o odklad splátok reagoval negatívne a ani na jej opakované žiadosti doručené mu koncom roka 2020 a začiatkom roka 2021 žalovanej v 2. rade dostatočne nešpecifikoval a neobjasnil, na aké účely boli započítané ňou platené úhrady. Avšak žiadosťou o vyčíslenie k splateniu úveru č. XXXXXX-XXXXX (č. l. 54 spisu), ktorá nebola datovaná a bola súdu prvej inštancie doručená ako príloha odporu proti platobnému rozkazu, žalovaná v 2. rade v mene žalovaného v 1. rade žalobcu prosila o vyčíslenie dlžnej sumy na splatenie a ukončenie úverového vzťahu z úveru XXXXXX-XXXXX a o odpustenie vysokých úrokov z čerpanej sumy vzhľadom na vyplatenie, pričom toto vyčíslenie žiadala k 20. decembru 2020. Takisto ako príloha odporu proti platobnému rozkazu bola súdu prvej inštancie doručená žiadosť žalovaného v 1. rade podpísaná žalovanou v 2. rade o špecifikáciu platieb k úverovej zmluve č. XXXXXX-XXXXX z 1. decembra 2020 (č. l. 53 spisu), ktorou žiadala, aby k tejto zmluve napísali, na čo boli ňou zaslané platby použité, teda presnú špecifikáciu položiek a upozornila, že očakáva ich odpoveď a do tohto času pozastavuje platenie, nakoľko záväzok už preplatila v značnej miere. Popritom ako príloha odporu proti platobnému rozkazu bola súdu prvej inštancie doručená žiadosť žalovaného v 1. rade podpísaná žalovanou v 2. rade o špecifikáciu rozpisu jednotlivých platieb k úverovej zmluve č. XXXXXX-XXXXX z 2. januára 2021 (č. l. 52 spisu), ktorou žiadala, aby k tejto zmluve zaslali a týmto poskytli presný rozpis nákladov, poplatkov a výšky istiny za jednotlivé mesiace počas celej doby splácania do doby tejto žiadosti, ktoré jej boli účtované a upozornila, že očakáva jeho odpoveď a do toho času pozastavuje platenie, nakoľko záväzok už preplatila v značnej miere.

25. Ak si teda žalovaná v 2. rade nespĺnila svoju zmluvnú povinnosť a bez zbytočného odkladu neinformovala žalobcu o svojich zdravotných problémoch, dokonca o svojich zdravotných problémoch ho neinformovala ani vo vyššie uvedených žiadostiach, odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie nebol povinný reflektovať skutočnosti uvádzané žalovanou v 2. rade týkajúce sa toho, prečo došlo k omeškaniu s platbami úveru.

26. Čo sa týka argumentu žalovaných, že žalobca nepredložil žiadne doklady o doručení listu z 9. júla 2017 žalovanému v 1. rade a o doručovaní pokusu o zmier zo 14. augusta 2017, odvolací súd ho hodnotí ako pravdivý, avšak súčasne upozorňuje, že podľa článku 17. bod 17.2. druhá veta zmluvnej strany berú na vedomie, že akékoľvek oznámenia im budú doručované osobne, telefaxom alebo budú zasielané formou obyčajnej alebo doporučenej zásielky na ich poslednú známu adresu, v prípade veriteľa na adresu uvedenú v obchodnom registri. Keďže žalobca listom z 9. júla 2017 oznámil žalovanému v 1. rade okamžitú splatnosť a listom zo 14. augusta 2017 oznámil žalovanému v 1. rade, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy uplatní svoje nároky žalobou na súde, možno oba listy kvalifikovať ako oznámenia, ktoré nemusel žalobca žalovanému v 1. rade doručovať doporučene a ak tomu tak bolo, tak žalobca ani nemôže mať doklady o doručení, ktoré by predložil súdu.

27. Okrem toho odvolací súd poznamenáva, že list z 9. júla 2017 sa netýkal len výzvy na úhradu zročných splátok vo výške 378,81 eur, pretože žalobca ním žalovanému v 1. rade oznámil aj to, že 19. júlom 2017 sa v dôsledku porušenia jeho zmluvných povinností stávajú splatné všetky splátky a záväzky zo zmluvy, ktorých aktuálna celková výška je v sume 378,81 eur a že v prípade omeškania s úhradou zosplatených záväzkov o viac ako 7 dní po uvedenom dátume, bude oprávnený požadovať úhradu aj ďalších sankcií v zmysle uzavretej zmluvy a zároveň pristúpi k uplatneniu nárokov v súdnom konaní, prípadne v rozhodcovskom konaní. V liste zo 14. augusta 2017 sa právny zástupca žalobcu neodvolával na aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka, ale zjavne v rozpore so skutočnosťou konštatoval, že 8. marca 2016 uzatvoril žalobca ako veriteľ so žalovaným v 1. rade ako dlžníkom zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č., na základe ktorej mu bol poskytnutý úver, ktorý bol spolu s úrokmi povinný splácať v mesačných splátkach podľa platného splátkového kalendára.

28. Pokiaľ žalovaní namietali, že už v odpore navrhli ako dôkazný prostriedok, aby súd vyžiadal potvrdenia od jednotlivých bánk o výške podnikateľských úverov v 1. kvartáli 2016 pre posúdenie podstatnej otázky, či výška zmluvného úroku nie je v rozpore so zásadou poctivého obchodného styku, k čomu súd ani na ich opakované žiadosti nepristúpil a v tomto dôsledku nemal relevantné informácie dôležité pre rozhodnutie v merite veci pre posúdenie primeranosti úrokovej sadzby podľa predmetnej zmluvy o úvere, odvolací súd má za to, že pre posúdenie primeranosti úrokovej sadzby v danej veci nebolo potrebné, aby si súd prvej inštancie vyžiadal potvrdenia od jednotlivých bánk o výške podnikateľských úverov v 1. kvartáli 2016.

29. S ohľadom na vyššie prezentované závery, ktoré odvolací súd vo väčšej alebo menšej miere považuje za relevantné pre správne vysporiadanie sa s dvomi podstatnými a ostatnými s nimi súvisiacimi námietkami žalovaných, odvolací súd uvádza:

30. Žalovaní trvali na tom, že napadnuté rozhodnutie vo svojom odôvodnení nedáva odpoveď na ich podstatnú námietku o neplatnosti úverovej zmluvy pre výkon práva zo strany žalobcu, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, a preto nemôže požívať právnu ochranu. Takýto názor žalovaných považuje odvolací súd za čiastočne akceptovateľný, a to do tej miery, že odpoveď súdu prvej inštancie na pre nich kľúčovú otázku obsiahnutá v odseku 47. odôvodnenia napadnutého rozsudku je naozaj strohá.

31. Z pohľadu odvolacieho súdu však možno rovnako hodnotiť aj ustanovenie zmluvy o úvere upravujúce zmluvnú odmenu, konkrétne článok 3. bod 3.1 zmluvy o úvere, ktoré hovorí, že za poskytnutie úveru sa dlžník zaväzuje zaplatiť veriteľovi zmluvnú odmenu, ktorá predstavuje úroky za poskytnutie úveru. Zmluvná odmena predstavuje 84,60 eur mesačne a uhrádza sa spolu so splátkou úveru ku dňu jej splatnosti podľa splátkového kalendára.

32. Z týchto dôvodov odvolací súd na tomto mieste poukazuje predovšetkým na skutočnosť, že zmluva o úvere je tzv. absolútnym obchodom v zmysle ustanovenia § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka, ktorý kogentným spôsobom vymedzuje, ktoré záväzkové vzťahy podliehajú právnej úprave obsiahnutej v tretej časti Obchodného zákonníka, kde sa uplatní právna úprava Obchodného zákonníka ako lex specialis vo vzťahu k všeobecnej úprave v Občianskom zákonníku. Ide o obligatórne uplatnenie Obchodného zákonníka. V týchto prípadoch nemožno aplikáciu Obchodného zákonníka vylúčiť dohodou strán. Bez ohľadu na povahu jeho účastníkov sa takýto právny vzťah riadi vždy Obchodným zákonníkom. Tým nie je dotknutá subsidiárna aplikácia Občianskeho zákonníka v otázkach, ktoré Obchodný zákonník neupravuje na základe výslovného zmocnenia obsiahnutého v ustanovení § 1 ods. 2, podľa ktorého sa právne vzťahy uvedené v odseku 1 spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon.

33. Z obsahu ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka vyplýva, že zmluva o úvere je zmluvou konsenzuálnou a pre jej vznik stačí dohoda aspoň o uvedených náležitostiach, pričom sa nevyžaduje ani to, aby k poskytnutiu peňažných prostriedkov skutočne došlo. Tým sa zmluva o úvere líši od zmluvy o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka.

34. Zo zákonného vymedzenia zmluvy o úvere nevyplýva povinnosť dlžníka dohodnutý úver skutočne čerpať, preto z tohto hľadiska zmluva o úvere predstavuje záväzok veriteľa mať zmluvou dohodnuté peňažné prostriedky k dispozícii pre dlžníka po dohodnutú dobu, prípadne až do požiadania dlžníka, ak nedôjde k zániku záväzku veriteľa skôr, napr. dohodou alebo výpoveďou poskytnutia úveru podľa § 500 Obchodného zákonníka. Výška úveru je spravidla dohodnutá v zmluve vo forme určitého limitu, do ktorého môže dlžník úver čerpať. Okrem podstatných častí obsahuje zmluva o úvere aj výšku úrokov, lehotu na vrátenie úveru a ďalšie náležitosti, pričom väčšinu náležitostí pri úveroch poskytovaných bankami obsahujú úverové podmienky, na ktoré zmluva o úvere odkazuje.

35. V § 499 Obchodného zákonníka je upravená možnosť dohodnutia odplaty za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky, ak je poskytovanie úveru predmetom podnikania veriteľa - žalobcu, s čím nesporne súvisí aj § 502 Obchodného zákonníka, v ktorom sú upravené práve úroky za poskytnutie úveru. Odplata predstavuje odmenu veriteľovi za to, že po dobu medzi

dojednaním zmluvy o úvere a skutočným čerpaním úveru musel pre dlžníka rezervovať peňažné prostriedky, prípadne ich mať zabezpečené. Zmluva o úvere uzatvorená podľa § 497 Obchodného zákonníka nemôže byť dohodnutá ako bezúročná, keďže záväzok zaplatiť úroky patrí k pojmovým znakom zmluvy o úvere a je jej podstatnou náležitosťou.

36. Úrok z úveru je v podstate cena za používanie poskytnutých peňažných prostriedkov, preto má podľa názoru odvolacieho súdu dlžník zásadne povinnosť platiť tento úrok za skutočnú dobu ich používania, t. j. až do doby skutočného vrátenia úveru veriteľovi, pokiaľ si strany zmluvy o úvere nedohodli niečo iné. Tým sa zmluva o úvere líši od zmluvy o pôžičke podľa Občianskeho zákonníka, keďže povinnosť platiť úroky je v prípade poskytnutia pôžičky závislá na dohode zmluvných strán nielen čo do výšky úrokov, ale aj čo do doby a spôsobu ich platenia.

37. Úroky sú súčasťou celkového peňažného záväzku dlžníka, čo vyplýva aj zo záväzku dlžníka poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky (§ 497). Sú teda peňažným plnením a na rozdiel od úrokov z omeškania nie sú sankciou za porušenie povinnosti. Prostredníctvom úrokov sa naplňa účel zmluvy o úvere - dosiahnutie zisku. Súčasťou úrokov je aj určitá miera rizika ich nesplatenia. Táto miera je vysoká najmä pri spotrebiteľských úveroch. (OVEČKOVÁ, O.: Úroky z úveru - riešené a otvorené otázky. Podstata úrokov z úveru a ich splatnosť (1. časť). Právny obzor, 104, 2021, č. 5. s. 347).

38. Vychádzajúc z týchto teoretických východísk odvolací súd podotýka, že vzhľadom na kvalifikáciu právnych vzťahov medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade a medzi žalobcom a žalovanou v 2. rade je vylúčené, aby súd prvej inštancie posudzoval výšku zmluvných úrokov z hľadiska civilnoprávnej úžery. Teda ani analogicky sa v tomto smere nedá použiť a aplikovať judikatúra civilnoprávnej úžery pri spotrebiteľských úveroch a mylný je aj názor žalovaných, podľa ktorého je nepochybné, že predmetná úverová zmluva zakotvuje zmluvné úroky vo výške dosahujúcej civilnoprávnu úžeru, a preto je zmluva absolútne neplatná pre rozpor s dobrými mravmi a žalobca má nárok len na vrátenie poskytnutej istiny úveru, čo už uskutočnenými platbami žalovaný v 1. rade vykonal, a naopak je žalovaným povinný uhradiť sumu uplatnenú vzájomnou žalobou. Naopak správny je právny názor súdu prvej inštancie vyjadrený v II. výroku napadnutého rozsudku, ktorým súd vzájomnú žalobu žalovaných zamietol.

39. Avšak ak žalobca komparáciou právnej úpravy najvyššej prípustnej výšky odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi zakotvenej v ustanovení § 1a nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka preukazoval prípustnosť výšky zmluvných úrokov v predmetnom právnom vzťahu, odvolací súd hodnotí takýto jeho postup ako logický. Totižto podľa § 1a ods. 1 citovaného nariadenia vlády Slovenskej republiky, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety. Podľa odseku 4 toho istého ustanovenia najvyššia prípustná výška odplaty sa posudzuje podľa pravidiel uvedených v odsekoch 1 až 3 ku dňu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy, ktorej predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi.

40. Odvolací súd postupujúc v súlade s vyššie uvedeným zo Štatistického bulletinu Národnej banky Slovenska - menová a finančná štatistika 1. Q 2016 uverejneného na webovom sídle Národnej banky Slovenska zistil, že priemerná výška RPMN za spotrebiteľské úvery predstavovala 11,5 % p. a., z čoho vyplýva, že odplata pri poskytovaní peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmela prevýšiť 23 %. S ohľadom na to však odvolací súd dodáva, že aj keď odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov bola v danej veci viac ako dvojnásobná oproti prípustnej odplate pri poskytovaní peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, v danej veci išlo o právny vzťah medzi podnikateľmi, takáto výška odplaty bola zmluvnými stranami zmluvne dohodnutá, žalovaní s ňou písomne prejavili súhlas v momente podpisu zmluvy o úvere, údaj o výške tejto odplaty bol uvedený na prvej strane zmluvy o úvere a dokonca bol zvýraznený tučným písmom. Popritom žalovaní sami priznali, že v čase uzatvorenia zmluvy o úvere bol žalovaný v 1. rade v takej zlej finančnej situácii, že žiadna banka by mu úver ani neposkytla, v dôsledku čoho podľa názoru odvolacieho súdu existovala reálna hrozba, že žalovaný v 1. rade nebude môcť ďalej vykonávať svoju podnikateľskú činnosť a žalovaná v 2. rade stratí zdroj svojho príjmu.

41. K požiadavke žalovaných, aby súd prihliadol na rozpor dojednanej výšky zmluvného úroku so zásadami poctivého obchodného styku, odvolací súd tiež dodáva, že zásady poctivého obchodného styku sa vzťahujú na všetkých podnikateľov rovnako, a preto nemožno hodnotiť rozpor s týmito zásadami len vo vzťahu ku konaniu žalobcu a neposkytnúť len jeho konaniu právnu ochranu. Nakoľko z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že žalovaní v odvolaní tvrdili niečo, čo bolo v príkrom rozpore s obsahom spisu, je otázne, či by vôbec bolo možné ich konanie v zmluvnom vzťahu voči žalobcovi spoľahlivo vyhodnotiť len ako konanie v súlade so zásadami poctivého obchodného styku.

42. Ďalšou podstatnou odvolacou námietkou žalovaných bola námietka ohľadom zmluvnej pokuty uplatnenej žalobcom, ktorá bola spolu so zmluvným úrokom podľa nich absolútne neprimeraná, pričom sa opierali o tú skutočnosť, že v súčasnosti sa často z dôvodu snahy vyhnúť sa aplikácii judikatúry v oblasti úžery vyjadrenej v úrokoch v úverových zmluvách nachádzajú rôzne druhy osobitných poplatkov, či navýšenie istiny a podobne, ktoré v konečnom dôsledku nemožno pomenovať inak ako odmenu, či zisk. Keďže k neexistencii úžery v danom prípade sa už odvolací súd v tomto rozhodnutí vyjadril, tento argument žalovaných je z jeho pohľadu irelevantný.

43. Nepravdivé je tiež tvrdenie žalovaných, že v bode 10.1. zmluvy o úvere bola dojednaná zmluvná pokuta len v prípade omeškania dlžníka, teda nie žalovanej v 2. rade ako spoludlžníka, pretože tento bod zmluvy je potrebné vykladať v kontexte s článkom 14. bod 14.1. zmluvy o úvere, podľa ktorého v prípade, že dôjde k prípadu neplnenia podľa článku 15. tejto zmluvy a úver sa stane okamžite splatným, je veriteľ oprávnený domáhať sa splnenia dlžníkovho záväzku realizovaním zabezpečenia uvedeného v článku 4. tejto zmluvy.

44. Odhliadnuc od toho žalovaní v duplike naozaj navrhli, aby súd, ak bude posudzovať nárok žalobcu na zmluvnú pokutu, uplatnil moderačné právo podľa § 301 Obchodného zákonníka a znížil zmluvnú pokutu na primeranú výšku, a to na úroveň základnej výšky úrokov z omeškania v obchodnom práve (9 % ročne). Súd sa však s týmto návrhom žalovaných nevysporiadal tak, ako to tvrdia žalovaní, pretože nepoukazoval na staršie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a bližšie odôvodnil ako vyhodnotil výšku zmluvnej pokuty vo vzťahu k hodnote zabezpečovanej povinnosti a prečo nepristúpil k využitiu moderačného práva, keďže v odseku 46. odôvodnenia napadnutého rozsudku konštatoval, že nepovažoval dohodnutú výšku zmluvnej pokuty za neprimerane vysokú, a to s poukazom na tú skutočnosť, že jej výška je závislá od toho, ako dlho sú žalovaní v omeškani a od výšky dlžnej sumy. V danom prípade je preto výška uplatnenej zmluvnej pokuty výsledkom omeškania s plnením záväzku a nie výsledkom neprimeranej „dennej sadzby“. Z tohto odseku odôvodnenia vyplýva aj odpoveď na otázku žalovaných, prečo súd nepristúpil k využitiu moderačného práva, nakoľko, ak súd nepovažoval dohodnutú výšku zmluvnej pokuty za neprimerane vysokú, nemal dôvod pristúpiť k využitiu moderačného práva.

45. Pri vyslovení tohto právneho záveru sa súd prvej inštancie opieral o právny názor vyslovený Najvyšším súdom Slovenskej republiky v uznesení, sp. zn. 3Obdo/11/2019 zo 17. júla 2019, ktoré bolo zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, pričom v jeho odôvodnení dovolací súd okrem iného uviedol, že osobitne v prípade zmluvnej pokuty dohodnutej vo forme určitej sadzby za určené časové obdobie treba zohľadniť to, že jej výška závisí od postoja dlžníka, ktorý nesplnil povinnosť, ktorú na seba zmluvne prevzal. Dlžník môže kedykoľvek zabrániť rastu celkovej výšky zmluvnej pokuty tým, že svoju zmluvnú povinnosť dodatočne splní, čím dôjde k naplneniu účelu zmluvnej pokuty (t. j. splneniu zabezpečeného záväzku). Dlžník, ktorý (vedome) dlhodobo porušuje (ignoruje) svoje záväzky (a neplní si zmluvné povinnosti), nemôže byť následne zvýhodňovaný v súdnom konaní tým, že v dôsledku jeho nečinnosti presiahne celková výška zmluvnej pokuty výšku zabezpečovanej povinnosti, v dôsledku čoho pristúpi súd k uplatneniu moderačného práva.

46. Správnemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a II. zodpovedajú aj súvisiace výroky o trovách konania.

47. Na základe uvedených skutočností považuje odvolací súd odvolanie žalovaných za nedôvodné a vzhľadom na uvádzané dôvody odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1, ods. 2 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

48. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 262 ods. 1 CSP a ustanovením § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že žalovaní v odvolacom konaní úspech nemali a nemajú právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalobcoví v priebehu odvolacieho konania žiadne preukázateľné trovy nevznikli, preto odvolací súd nárok na ich náhradu sporovým stranám nepriznal.

49. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).